

II

(Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 600/2012,

annettu 21 päivänä kesäkuuta 2012,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettu kasvihuonekaasupäästöraporttien ja tonnikilometriraippotien todentamisesta ja todentajien akkreditoinnista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kasvihuonekaasujen päästökaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta 13 päivänä lokakuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁾ sekä erityisesti sen 15 artiklan neljännen kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Todentajien akkreditointia koskevat yleiset säännöt tarvitaan sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettu kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista 21 päivänä kesäkuuta 2012 annetun komission asetuksen (EU) N:o 601/2012⁽²⁾ mukaisesti toimitettavien toiminnanharjoittajien tai ilma-aluksen käyttäjien selvitysten todentamisen unionin kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmässä suorittavat todentajat, joilla on tekninen pätevyys suorittaa heille uskottu tehtävä riippumattomasti ja puolueettomasti sekä noudattaen tässä asetuksessa esitettyjä vaatimuksia ja periaatteita.
- (2) Palveluista sisämarkkinoilla 12 päivänä joulukuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/123/EY⁽³⁾ vahvistetaan yleiset säännökset, joiden avulla edistetään palvelujen ja palveluntarjoajien

vapaata liikkuvuutta unionissa niin, että samalla taataan palvelujen korkea laatu. Yhdenmukaistamalla unionissa akkreditointia ja todentamista koskevat säännöt, jotka liittyvät unionin päästökauppajärjestelmään, olisi edistettävä todentajien kilpailumarkkinoita siten, että varmistetaan samalla avoimuus ja tiedotus toiminnanharjoittajien ja ilma-aluksen käyttäjiä varten.

- (3) Direktiivin 2003/87/EY 15 artiklaa täytäntöönpannaessa on tarpeen varmistaa akkreditoinnin laajempien järjestelyjen synergia, joka perustuu toisaalta tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 765/2008⁽⁴⁾ ja tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 768/2008/EY⁽⁵⁾ asiaa koskeviin säännöksiin ja toisaalta unionin päästökauppajärjestelmän erityispiirteisiin ja -vaatimuksiin, jotka ovat tärkeitä direktiivin 2003/87/EY tehokkaalle täytäntöönpanolle. Asetusta (EY) N:o 765/2008 olisi jatkossakin sovellettava niihin todentajien akkreditoinnin näkökohtiin, joita tässä asetuksessa ei käsitellä. Erityisesti olisi varmistettava, että mikäli jäsenvaltion sisäisistä käytänteistä johtuen jäsenvaltion asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti nimeämä kansallinen viranomainen noudattaa vaihtoehtoista akkreditointimenettelyä, erityisesti luonnollisten henkilöiden sertifiointimista todentajiksi, kyseisen jäsenvaltion on toimitettava asiakirjatodisteet siitä, että kyseisen viranomaisen uskottavuuden taso on sama kuin niiden kansallisten akkreditointielinten, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet kyseisen asetuksen 14 artiklan mukaisesti tunnustaman elimen järjestelmän vertaisarvioinnin.

⁽¹⁾ EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 30

⁽³⁾ EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36.

⁽⁴⁾ EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30.

⁽⁵⁾ EUVL L 218, 13.8.2008, s. 82.

- (4) Organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta 25 päivänä marraskuuta 2009 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1221/2009⁽¹⁾ säädetään riippumattomasta ja puolueettomasta ympäristötarkastajien akkreditointi- ja valvontajärjestelmästä. Johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja jäsenvaltioille ja taloudellisille toimijoille aiheutuvien hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi on syytä ottaa huomioon synergia mainittujen asetusten ja tämän asetuksen välillä.
- (5) Todentamista ja akkreditointia koskevassa järjestelmässä olisi vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä muiden unionin oikeudellisten välineiden mukaisesti perustettujen menettelyjen ja organisaatioiden kanssa, koska tämä aiheuttaisi lisärasitteita jäsenvaltioille ja taloudellisille toimijoille. Tämän vuoksi on asianmukaista hyödyntää parhaita käytäntöjä, jotka perustuvat niihin yhdenmukaistettuihin standardeihin, jotka Euroopan standardointikomitea (CEN) on hyväksynyt teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetussa direktiivissä 98/34/EY⁽²⁾ komissiolta saamansa valtuutuksen perusteella, kuten yhdenmukaistettu standardi vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia akkreditoitaville laitoksille asetetuista yleisistä vaatimuksista ja yhdenmukaistettu standardi kasvihuonekaasujen validointi- ja todentamismenettelyä koskevista akkreditointiin tai muuhun tunnustamiseen tarvittavista vaatimuksista; näiden standardien viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sekä asiakirjassa EA-6/03 ja muissa Euroopan akkreditointielinten yhteistyöjärjestön tai muitten elinten laatimissa asiakirjoissa.
- (6) Laadittaessa yhdenmukaisia sääntöjä toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitysten todentamista sekä todentajien akkreditointia varten on tarpeen varmistaa, että rasitteet, jotka kohdistuvat niihin toiminnanharjoittajiin, joiden hiilidioksidipäästöjen vuotuiset määrät ovat vähäiset, asetuksen (EU) N:o 601/2012 nojalla vähäisten päästöjen aiheuttajiksi katsottaviin ilma-aluksen käyttäjiin sekä jäsenvaltioiden resursseihin, eivät ole tavoitteisiin nähden kohtuuttomia.
- (7) Direktiivin 2003/87/EY 27 artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat jättää pienet laitokset unionin päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle sillä edellytyksellä, että niihin sovelletaan vastaavia toimenpiteitä, jos kyseisessä artiklassa esitetyt edellytykset täyttyvät. Tätä asetusta ei tulisi soveltaa näihin direktiivin 2003/87/EY 27 artiklan nojalla järjestelmän ulkopuolelle jätettyihin laitoksiin, ellei kyseessä oleva jäsenvaltio päättä, että tätä asetusta olisi sovellettava.
- (8) Direktiivin 2003/87/EY liitteessä V esitettyjen periaatteiden mukaisesti todentajan olisi sovellettava riskeihin perustuvaa lähestymistapaa siten, että tavoitteena on saavuttaa todentajan lausunto, jolla voidaan taata riittävä varmuus siitä, että kokonaispäästöjen tai tonnikilometrien kokonaismäärää ei ole raportoitu olennaisesti väärin ja kertomus voidaan todentaa tyydyttäväksi. Varmuuden tason olisi perustuttava todentamisen aikana suoritettujen todentamistoimien perusteellisuuteen ja yksityiskohtaisuuteen sekä todentajan lausunnon sanamuotoon. Todentajan olisi oltava velvollinen mukauttamaan todentamisprosessin aikana saatujen tulosten ja tietojen perusteella todentamisprosessin yhtä tai useaa toimintoa siten, että täytetään riittävän varmuuden vaatimukset.
- (9) Jotta voidaan välttää epäselvyys toimivaltaisen viranomaisen ja todentajan rooleista, todentamisen suorittavan todentajan vastuut olisi määritettävä selvästi. Todentajan olisi otettava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma vertailukohdaksi ja arvioitava, onko suunnitelma ja siinä esitetyt menettelyt toteutettu oikein. Jos todentaja toteaa, ettei asetusta (EU) N:o 601/2012 noudateta, todentajan velvollisuutena tulisi olla raportoida asiasta todentamisraportissa.
- (10) Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentaminen on mahdollista ainoastaan, jos todentaja ymmärtää täysin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toimintaa. Todentajan olisi suoritettava pyydetty todentamistoimet ainoastaan sen jälkeen, kun se on alustavan arvioinnin perusteella vakuuttunut siitä, että se on pätevä suorittamaan ne. Todentamistoimien korkean tason varmistamiseksi olisi laadittava yhdenmukaiset säännöt alustavaksi arvioinniksi, jossa määritetään, onko todentaja pätevä, riippumaton ja puolueeton suorittamaan vaaditut todentamistoimet tässä asetuksessa asetettujen sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti.
- (11) Asian kannalta olennaisten tietojen toimittaminen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän ja todentajan välillä on tärkeää todentamisprosessin eri osissa, erityisesti sopimusta edeltävässä vaiheessa, todentajan suorittaessa strategista analyysiä sekä koko todentamisen ajan. On tarpeen vahvistaa yhdenmukaiset vaatimukset, joilla ohjataan tietojen toimittamista toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän ja todentajan välillä kaiken aikaa.
- (12) Kaikki todentamistoimet todentamisprosessissa liittyvät toisiinsa ja niiden päättyessä todentajan olisi laadittava todentamisraportti, joka sisältää todentajan lausunnon, joka vastaa todentamisarvioinnin tulosta. Olisi vahvistettava yhdenmukaiset vaatimukset todentamisraportteja ja todentamistoimien suorittamista varten sen varmistamiseksi, että todentamisraportit ja todentamistoimet jäsenvaltioissa täyttävät samat standardit.

⁽¹⁾ EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.

- (13) Todentamisprosessin olennainen osa on analyysi siitä, miten todennäköisesti raportoiduissa tiedoissa on väärintulkintoja, jotka saattaisivat olla olennaisia, ja tämä analyysi määrittää sen, miten todentajan olisi suoritettava todentamistoimet. Kukin osa todentamisprosessia liittyy sen vuoksi vahvasti näitä väärintulkintoja koskevien riskien analyysin tuloksiin.
- (14) Olisi säädettävä erityisesti ilma-aluksen käyttäjien sekä niiden toiminnanharjoittajien selvityksen todentamisesta, joihin sovelletaan hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/31/EY⁽¹⁾.
- (15) Direktiivin 2003/87/EY täytäntöönpanon kannalta on ehdottoman tärkeää, että toiminnanharjoittaja ja ilma-aluksen käyttäjä raportoivat kasvihuonekaasujen päästöistä oikein ja tehokkaasti. Jotta voidaan varmistaa tarkkailuja raportointiprosessin asianmukainen toiminta, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tuloksia olisi jatkuvasti parannettava todentajan suorittamien todentamistoimien yhteydessä.
- (16) Todentamistoimien toteuttamisessa ja todentamisraporttien laatimisessa tulisi olla mukana ainoastaan päteviä todentajia ja niiden henkilökuntaa. Todentajien olisi laadittava sisäiset prosessit, joilla varmistetaan, että kaikki todentamistoimiin osallistuvat työntekijät ovat päteviä suorittamaan heille uskotut tehtävät, ja parannettava näitä prosesseja jatkuvasti. Perusteiden todentajan pätevyyden varmistamiseksi olisi oltava samat kaikissa jäsenvaltioissa ja niiden olisi oltava todennettavissa, puolueettomia ja avoimia.
- (17) Asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti perustetulla kansallisella akkreditointielimellä olisi oltava valta akkreditoida ja antaa velvoittava lausunto tämän asetuksen mukaisia todentamistoimia suorittavan todentajan pätevyydestä, vahvistaa hallinnollisia toimenpiteitä sekä huolehtia todentajien valvonnasta.
- (18) Jäsenvaltion, joka katsoo, että kansallisen akkreditointilaitoksen perustaminen tai akkreditointitoimien toteuttaminen ei ole jäsenvaltion kannalta taloudellisesti järkevää tai kestävä, olisi sallittava turvautua jonkin toisen jäsenvaltion kansalliseen akkreditointielimeen. Ainoastaan sellaisten kansallisten akkreditointielinten, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan perusteella tunnustetun elimen järjestämän vertaisarvioinnin, olisi saatava suorittaa tämän asetuksen mukaisia akkreditointitoimintoja.
- (19) Kansallisten akkreditointielinten, jotka osoittavat noudattavansa tätä asetusta ja jotka ovat onnistuneesti läpäisseet asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan perusteella tunnustetun elimen järjestämän vertaisarvioinnin, olisi saatava suorittaa tämän asetuksen mukaisia akkreditointielimille asetetut menettelyt koskevat vaatimukset, kuten vaatimukset, jotka koskevat kansallisen akkreditointielimen rakennetta, pätevyysprosessin perustamista, tarvittavien menettelyjen ja hallintojärjestelmän perustamista sekä hankittujen tietojen luottamuksellisuuden säilyttämisen järjestelyitä, ja ne olisi jätettävä uuden vertaisarvioinnin ulkopuolelle tämän asetuksen tultua voimaan. Ympäristötiedot, jotka sisältyvät viranomaisten hallussa oleviin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän todennettuihin selvityksiin, olisi avoimuuden vuoksi julkistettava tiettyjen salassapitovaatimusten rajoissa ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY⁽²⁾ mukaisesti.
- (20) Tehokas yhteistyö kansallisten akkreditointielinten tai tarvittaessa muiden kansallisten viranomaisten ja toimivaltaisten viranomaisten välillä on ehdottoman tärkeää kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmän toiminnan sekä todentamisen laadun valvonnan kannalta. Avoimuuden vuoksi on tarpeen varmistaa, että kansalliset akkreditointielimet tai tarvittaessa muut kansalliset viranomaiset ja toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat tiedonvaihtomenettelyt. Toimivaltaisten viranomaisten välisessä sekä toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten akkreditointielinten tai muiden kansallisten viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa olisi taattava mahdollisimman hyvin salassapitovelvollisuus ja ammattisalaisuus ja siihen olisi sovellettava kansallista luottamuksellisuutta koskevaa lainsäädäntöä.
- (21) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat ilmastonmuutoskomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa annetaan säännökset direktiivin 2003/87/EY mukaisesti toimitettujen selvitysten todentamisesta sekä todentajien akkreditoinnista ja valvonnasta.

Asetuksessa vahvistetaan myös säännökset todentajien vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä kansallisten akkreditointielinten vertaisarvioinnista direktiivin 2003/87/EY 15 artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 765/2008 soveltamista.

⁽¹⁾ EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁽²⁾ EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan todennettaessa 1 päivän tammikuuta 2013 jälkeen aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä ja tonnikipometritietoja, joista raportoidaan direktiivin 2003/87/EY 14 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Määritelmät

Tämän asetuksen soveltamiseksi sovelletaan direktiivin 2003/87/EY 3 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 601/2012 3 artiklassa säädettyjen määritelmien lisäksi seuraavia määritelmiä:

- 1) 'havaintoriskillä' tarkoitetaan riskiä siitä, että todentaja ei havaitse olennaista väärintulkintaa tai olennaista poikkeamaa;
- 2) 'akkreditoinnilla' tarkoitetaan kansallisen akkreditointielimen antamaa todistusta siitä, että todentaja täyttää asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 9 kohdan mukaisissa yhdenmukaistetuissa standardeissa esitetyt vaatimukset sekä tässä asetuksessa esitetyt vaatimukset suorittaakseen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen tämän asetuksen mukaisesti;
- 3) 'todentajalla' tarkoitetaan oikeushenkilöä tai muuta oikeussubjektia, joka suorittaa todentamistoimia tämän asetuksen mukaisesti ja joka on kansallisen akkreditointielimen akkreditoima asetuksen (EY) N:o 765/2008 ja tämän asetuksen mukaisesti, tai luonnollista henkilöä, joka on muutoin hyväksytty, ajankohtana, jolloin todentamisraportti annetaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisen asetuksen 5 artiklan 2 kohdan soveltamista;
- 4) 'todentamisella' tarkoitetaan todentajan suorittamia toimia todentamisraportin antamiseksi tämän asetuksen mukaisesti;
- 5) 'olennaisella väärintulkinnalla' tarkoitetaan väärintulkintaa, joka todentajan arvion mukaan erillään tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa ylittää olennaisuustason tai voisi vaikuttaa siihen, miten toimivaltainen viranomainen tarkastelee toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitystä;
- 6) 'toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksellä' tarkoitetaan vuosittaista päästöraporttia, jonka toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toimittaa direktiivin 2003/87/EY 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tai tonnikipometriraporttia, jonka ilma-aluksen käyttäjä toimittaa päästöoikeuksien jakamista varten kyseisen direktiivin 3 e ja 3 f artiklan mukaisesti;
- 7) 'akkreditoinnin pätevyysalueella' tarkoitetaan liitteessä I tarkoitettuja toimintoja, joille akkreditointia haetaan tai joille se on myönnetty;
- 8) 'pätevyydellä' tarkoitetaan kykyä soveltaa tietoa ja taitoja jonkin toiminnon suorittamiseen;
- 9) 'olennaisuustasolla' tarkoitetaan kvantitatiivista kynnysarvoa tai rajakohtaa, jonka yläpuolella todentaja katsoo väärintulkinnat erillään tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olennaisiksi;
- 10) 'kontrollijärjestelmällä' tarkoitetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän riskien arviointia ja kontrollitoimien koko yhdistelmää, mukaan luettuna niiden jatkuva hallinta, jonka toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on perustanut, dokumentoinut ja toteuttanut ja jota se ylläpitää asetuksen (EU) N:o 601/2012 58 artiklan mukaisesti;
- 11) 'kontrollitoimilla' tarkoitetaan kaikkia toimia, joita toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toteuttaa toiminnalleen ominaisten riskien lieventämiseksi;
- 12) 'poikkeamalla' tarkoitetaan mitä tahansa seuraavista:
 - a) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamisen yhteydessä toiminnanharjoittajan tekoa tai tällaisen teon tekemättä jättämistä, joka on vastoin kasvihuonekaasujen päästölupaa tai toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman vaatimuksia;
 - b) ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikipometriselvityksen todentamista varten ilma-aluksen käyttäjän tekoa tai tällaisen teon tekemättä jättämistä, joka on vastoin toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman vaatimuksia;
 - c) IV luvun mukaista akkreditointia varten todentajan tekoa tai tällaisen teon tekemättä jättämistä, joka on vastoin tämän asetuksen vaatimuksia;
- 13) 'toimipaikalla' ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikipometriselvityksen todentamista varten toimipaikkoja, joissa tarkkailuprosessi määritetään ja joissa sitä hallinnoidaan, mukaan luettuina toimipaikat, joissa asiaan liittyviä tietoja kontrolloidaan ja tallennetaan;
- 14) 'kontrolliympäristöllä' tarkoitetaan ympäristöä, jossa sisäisen kontrollijärjestelmän toiminnolla ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän hallinnon yleisillä toimilla varmistetaan tietoisuus kyseisestä sisäisestä kontrollijärjestelmästä;
- 15) 'luontaisella riskillä' tarkoitetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevan tekijän alttiutta aiheuttaa väärintulkintoja, jotka saattaisivat joko erillään tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olla olennaisia, ennen kuin otetaan huomioon siihen liittyvien kontrollitoimien vaikutus;

- 16) 'kontrolliriskeillä' tarkoitetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä esitettävän muuttujan alttiutta aiheuttaa väärintulkintoja, jotka saattaisivat joko erillään tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olla olennaisia ja joita ei voida estää tai huomata ja korjata ajoissa kontrollijärjestelmän avulla;
- 17) 'todentamisriskillä' tarkoitetaan riskiä, joko luontaista riskiä, kontrolliriskeä tai havaintoriskeä, siitä, että todentaja antaa epäasianmukaisen todentamislausunnon, kun toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä esiintyy olennaisia väärintulkintoja;
- 18) 'riittävällä varmuudella' tarkoitetaan suurta, muttei kuitenkaan täydellistä varmuutta, joka ilmaistaan myönteisesti todentajan lausunnossa, siitä, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja;
- 19) 'analyttisillä menettelyillä' tarkoitetaan tiedoissa olevien vaihteluiden ja suuntausten analyysiä, mukaan luettuna analyysi sellaisten tietojen suhteista, jotka eivät ole yhdenmukaisia muitten asiaa koskevien tietojen kanssa tai jotka poikkeavat ennustetuista määristä;
- 20) 'sisäisillä todentamisasiakirjoilla' tarkoitetaan kaikkia sisäisiä asiakirjoja, jotka todentaja on koonnut kirjatakseen kaikki asiakirjatodisteet sekä perustelut toimille, jotka toteutetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseksi;
- 21) 'EU:n päästökauppajärjestelmän johtavalla auditoijalla' tarkoitetaan EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijaa, joka vastaa sen todentajaryhmän ohjauksesta ja valvonnasta, joka huolehtii toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisesta ja sitä koskevasta raportoinnista;
- 22) 'EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalla' tarkoitetaan sen todentajaryhmän yksittäistä jäsentä, joka vastaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisesta ja joka ei ole EU:n päästökauppajärjestelmän johtava auditoija;
- 23) 'teknisellä asiantuntijalla' tarkoitetaan henkilöä, joka tarjoaa tiettyä asiaa koskevaa yksityiskohtaista tietoa ja asiantuntijuutta, jota tarvitaan todentamistoimien suorittamiseen III luvun soveltamista varten sekä akkreditointitoimien suorittamiseen V luvun soveltamista varten;
- 24) 'varmuustasolla' tarkoitetaan sitä varmuuden astetta, jonka todentaja antaa todentamisraportista, kun tavoitteena on vähentää todentamisriskiä todentamissitoumuksen olosuhteiden mukaisesti;
- 25) 'arvioijalla' tarkoitetaan henkilöä, jonka kansallinen akkreditointielin on nimennyt suorittamaan yksin tai arviointiryhmän osana todentajan arvioinnin tämän asetuksen mukaisesti;
- 26) 'pääarvioijalla' tarkoitetaan arvioijaa, jolle on annettu kokonaisvastuu todentajan arvioimisesta tämän asetuksen mukaisesti;

- 27) 'väärintulkinnalla' tarkoitetaan puutteellisuutta, totuudenvastaisuutta tai virhettä toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän raportoiduissa tiedoissa, kun ei oteta huomioon asetuksen (EU) N:o 601/2012 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan sallittua epävarmuutta.

4 artikla

Vaatimustenmukaisuusolettamus

Jos todentaja osoittaa, että se täyttää asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 9 kohdan mukaisissa yhdenmukais-tetuissa standardeissa tai niiden osissa esitetyt vaatimukset, sen katsotaan täyttävän tämän asetuksen II ja III luvussa esitetyt vaatimukset sikäli, kun sovellettavat yhdenmukaistetut standardit kattavat nämä vaatimukset; kyseisten standardien viitetiedot on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Akkreditoinnin yleiset puitteet

Sikäli kun tämä asetus ei sisällä erityisiä säännöksiä kansallisten akkreditointielinten kokoonpanosta tai akkreditointiin liittyvistä toiminnoista ja vaatimuksista, sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 asiaan liittyviä säännöksiä.

II LUKU

TODENTAMINEN

6 artikla

Todentamisen luotettavuus

Käyttäjien on voitava luottaa todennettuun päästöselvitykseen. Selvityksen on annettava totuudenmukainen kuva asioista, joita siinä ilmoitetaan kuvattavan tai voidaan kohtuudella olettaa kuvattavan.

Päästöselytysten todentamisprosessin on oltava tehokas ja luotettava väline, joka tukee laadunvarmistus- ja laadunohjausmenettelyjä ja tarjoaa tietoja, joiden avulla toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä voi parantaa päästöjen tarkkailua ja raportointia.

7 artikla

Todentajan yleiset velvollisuudet

1. Todentajan on suoritettava todentaminen ja tässä luvussa edellytetyt toimet tarkoituksena laatia todentamisraportti, jossa esitetään riittävällä varmuudella päätelmät siitä, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja.

2. Todentajan on suunniteltava ja toteutettava todentaminen ammattimaisella kriittisyydellä ottaen huomioon, että jotkin seikat saattavat aiheuttaa sen, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevat tiedot on tulkittu olennaisesti väärin.

3. Todentajan on suoritettava todentaminen yleisen edun mukaisesti riippumattomasti toiminnanharjoittajasta tai ilma-aluksen käyttäjästä sekä direktiivistä 2003/87/EY vastaavista toimivaltaisista viranomaisista.

4. Todentajan on arvioitava todentamisen aikana,

- a) onko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitys kattava ja täyttääkö se asetuksen (EU) N:o 601/2012 liitteessä X esitetyt vaatimukset;
- b) onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toiminut kasvihuonekaasujen päästöluvan ja toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman vaatimusten mukaisesti, kun kyseessä on toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentaminen, sekä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman vaatimusten mukaisesti, kun kyseessä on ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikilometriselvityksen todentaminen;
- c) ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevissa tiedoissa ole olennaisia väärintulkintoja;
- d) voidaanko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietojen hallintatoimien, kontrollijärjestelmän ja siihen liittyvien menettelyjen tueksi toimittaa tietoja, joilla voidaan parantaa niiden tarkkailun ja raportoinnin tuloksia.

Tämän kohdan c alakohdan soveltamista varten todentajan on saatava toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä selkeät ja puolueettomat todisteet, joilla tuetaan kokonaispäästöjä tai tonnikilometrejä koskevaa raportointia ottaen huomioon kaikki muut toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä esitetyt tiedot.

5. Jos todentaja havaitsee, ettei toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä noudata asetusta (EU) N:o 601/2012, todentajan on raportoitava tästä poikkeamasta todentamisraportissa, vaikka tarkkailusuunnitelma olisi toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä.

6. Jos toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt tarkkailusuunnitelmaa asetuksen (EU) N:o 601/2012 11 artiklan mukaisesti, tarkkailusuunnitelma on puutteellinen tai raportointikauden aikana on tapahtunut kyseisen asetuksen 15 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja merkittäviä muutoksia, joita toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt, todentajan on kehoitettava toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää hankkimaan tarvittava hyväksyntä toimivaltaiselta viranomaiselta.

Toimivaltaisen viranomaisen hyväksynnän jälkeen todentajan on jatkettava, toistettava tai mukautettava todentamistoimia tilanteen mukaan.

Jos hyväksymistä ei ole saatu ennen todentamisraportin antamista, todentajan on ilmoitettava tästä todentamisraportissa.

8 artikla

Sopimusta edeltävän vaiheen velvoitteet

1. Ennen todentamissitoumuksen hyväksymistä todentajalla on oltava asianmukainen ymmärrys toiminnanharjoittajasta tai ilma-aluksen käyttäjästä ja sen on arvioitava, voiko se suorittaa todentamisen. Tätä tarkoitusta varten todentajan on ainakin

- a) arvioitava riskit, jotka liittyvät siihen, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentaminen suoritetaan tämän asetuksen mukaisesti;
- b) arvioitava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toimittamat tiedot todentamisen pätevyysalueen määrittämiseksi;
- c) arvioitava, kuuluuko tehtävä sen akkreditoinnin pätevyysalueeseen;
- d) arvioitava onko todentajalla tarvittava pätevyys, henkilökunta ja resurssit, jotta se voi valita todentamisryhmän, joka pystyy käsittelemään laitoksen monimutkaisuutta tai ilma-aluksen käyttäjän toimintoja ja kalustoa, sekä kyky saattaa onnistuneesti päätökseen todentamistoimet vaaditussa aikataulussa;
- e) arvioitava, pystyykö se varmistamaan, että sen käytettävissä olevalla potentiaalisella todentamisryhmällä on tarvittava pätevyys ja tarvittavat henkilöt, jotta se pystyy suorittamaan todentamistoimet tietyn toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta;
- f) määritettävä kunkin vaaditun todentamissitoumuksen osalta aika, joka tarvitaan todentamisen asianmukaiseen suorittamiseen.

2. Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentajalle kaikki tiedot, joita tarvitaan siihen, että todentaja voi suorittaa 1 kohdassa tarkoitettut toimet.

9 artikla

Ajankäyttö

1. Määrittäessään sitä, miten paljon 8 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen todentamissitoumuksen toteuttamiseen olisi varattava aikaa, todentajan on otettava huomioon ainakin:

- a) laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän toimintojen ja kaluston monimutkaisuus;
- b) tiedonmäärä sekä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman monimutkaisuus;

- c) tarvittava olennaisuustaso;
- d) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietojen hallintatoimien ja kontrollijärjestelmän monimutkaisuus ja kattavuus;
- e) kasvihuonekaasujen päästöjä koskevien tietojen tai tonnikipometritietojen sijainti.
2. Todentajan on varmistettava, että todentamissopimukseen sisältyy mahdollisuus veloittavaan lisäaikaan sopimuksessa sovitun ajan lisäksi, jos lisäaika katsotaan tarpeelliseksi strategista analyysiä, riskianalyysiä tai muita todentamistoimia varten. Tilanteisiin, joissa lisäaika voidaan tarvita, kuuluvat ainakin seuraavat:

- a) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietojen hallintatoimet, kontrollitoimet tai logistiikka vaikuttavat todentamisen aikana monimutkaisimmilta kuin alun perin arvioitiin;
- b) todentaja havaitsee todentamisen aikana tietoaineistossa väärintulkintoja, poikkeamia, puutteita tai virheitä.

3. Todentajan on dokumentoitava ajankäyttö sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

10 artikla

Toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä saadut tiedot

1. Ennen strategista analyysiä ja muissa todentamisvaiheissa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentajalle kaikki seuraavat:

- a) toiminnanharjoittajan kasvihuonekaasujen päästölupa, kun kyseessä on toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentaminen;
- b) viimeisin versio toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tarkkailusuunnitelmasta sekä kaikki muut relevantit versiot toimivaltaisen viranomaisen hyväksymästä tarkkailusuunnitelmasta, mukaan luettuina todisteet hyväksynnästä;
- c) kuvaus toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietojen hallintatoimista;
- d) asetuksen (EU) N:o 601/2012 58 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän riskienarviointi ja kuvaus yleisestä kontrollijärjestelmästä;
- e) toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa mainitut menettelyt, mukaan luettuina menettelyt tietojen hallintatoimia ja kontrollitoimia varten;

f) tilanteen mukaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän vuosittainen päästö- tai tonnikipometriselvitys;

g) tarvittaessa asetuksen (EU) N:o 601/2012 33 artiklassa tarkoitettu toiminnanharjoittajan näytteenottosuunnitelma sellaisena kuin toimivaltainen viranomainen on sen hyväksynyt;

h) jos tarkkailusuunnitelma on muuttunut raportointikauden aikana, tiedot näistä muutoksista asetuksen (EU) N:o 601/2012 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti;

i) tarvittaessa asetuksen (EU) N:o 601/2012 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu raportti;

j) todentamisraportti edeltävältä vuodelta, jos todentaja ei ole suorittanut todentamista kyseisen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta edeltävänä vuonna;

k) kaikki asiaan liittyvä kirjeenvaihto toimivaltaisen viranomaisen kanssa, erityisesti tiedot, jotka liittyvät ilmoittamiseen tarkkailusuunnitelmaan tehdyistä muutoksista;

l) tiedot tietokannoista ja tietolähteistä, joita on käytetty tarkkailuun ja raportointiin, myös Eurocontrolilta peräisin olevat tiedot;

m) jos todentaminen koskee sellaisen laitoksen päästöselvitystä, joka harjoittaa kasvihuonekaasujen geologista varastointia direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallitussa varastointipaikassa, kyseisessä direktiivissä edellytetty seurantasuunnitelma ja kyseisen direktiivin 14 artiklassa edellytetyt raportit, jotka kattavat vähintään todennettavan päästöselvityksen raportointikauden;

n) tarvittaessa toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä siitä, ettei suoriteta 31 artiklan 1 kohdan mukaisia laitoskäyntejä;

o) kaikki muut suunnittelun ja todentamisen suorittamisen kannalta tarvittavat tiedot.

2. Ennen kuin todentaja antaa todentamisraportin, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentajalle lopullinen hyväksytty ja sisäisesti validoitu toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitys.

11 artikla

Strateginen analyysi

1. Todentamisen alussa todentajan on arvioitava todentamisen luonne, mittakaava ja monimutkaisuus suorittamalla strateginen analyysi kaikista laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän kannalta merkityksellisistä toimista.

2. Jotta taataan ymmärrys laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän suorittamista toimista, todentajan on koottava ja tarkasteltava tietoja, joita tarvitaan sen arvioimiseksi, että todentamisryhmä on riittävän pätevä todentamisen suorittamiseen, sen määrittämiseen, että sopimuksessa esitetty ajankäyttö on arvioitu oikein, ja sen varmistamiseen, että todentaja pystyy tekemään tarpeellisen riskianalyysin. Näihin tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:

- a) 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot;
 - b) tarvittava olennaisuustaso;
 - c) mikäli todentaja suorittaa todentamisen saman toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän todentamisen osalta, todentamisesta edellisinä vuosina saadut tiedot.
3. Tarkastellessaan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja, todentajan on arvioitava erityisesti seuraavat:
- a) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten asetuksen (EU) N:o 601/2012 19 artiklassa tarkoitetun laitoksen luokka ja laitoksessa suoritettavat toiminnot;
 - b) ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikilometriselvityksen todentamista varten ilma-aluksen käyttäjän koko ja luonne, tiedon jakaminen eri toimipaikkoihin sekä lentojen määrä ja tyyppi;
 - c) toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma sekä tarkkailusuunnitelmassa esitettyjen menettelyjen yksityiskohdat;
 - d) päästölähteiden sekä lähdevirtojen luonne, koko ja monimutkaisuus sekä laitteet ja prosessit, joista on saatu päästö- tai tonnikilometritietoja, mukaan luettuina tarkkailusuunnitelmassa kuvatut mittauslaitteet, laskentakertointen alkuperä ja soveltaminen ja muut tärkeimmät primääritietolähteet;
 - e) tietojen hallintatoimet, kontrollijärjestelmä ja kontrolliympäristö.

4. Suorittaessaan strategista analyysiä todentajan on tarkistettava seuraavat:

- a) onko esitetty tarkkailusuunnitelma viimeisin toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä versio;
- b) onko tarkkailusuunnitelmaan tehty muutoksia raportointikauden aikana;

- c) onko näistä muutoksista ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle asetuksen (EU) N:o 601/2012 15 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan mukaisesti tai onko toimivaltainen viranomainen hyväksynyt ne kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

12 artikla

Riskianalyysi

1. Todentajan on määritettävä ja analysoitava seuraavat seikat tehokkaan todentamisen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi:

- a) luontaiset riskit;
- b) kontrollitoiminnot;
- c) jos b kohdassa tarkoitetut kontrollitoiminnot on toteutettu, näiden kontrollitoimien tehokkuutta koskevat kontrollirisikit.

2. Tunnistaessaan ja analysoidessaan 1 kohdassa tarkoitettuja seikkoja, todentajan on otettava huomioon vähintään:

- a) 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun strategisen analyysin tulokset;
- b) 10 artiklan 1 kohdassa ja 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut tiedot;
- c) 11 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu olennaisuustaso.

3. Mikäli todentaja on todennut, että toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole pystynyt tunnistamaan riskien arvioinnissaan olennaisia riskejä ja kontrolliriskejä, todentajan on ilmoitettava tästä toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle.

4. Mikäli se on tarpeen todentamisen aikana saatujen tietojen perusteella, todentajan on tarkistettava riskianalyysi ja muutettava tai toistettava todentamistoimet.

13 artikla

Todentamissuunnitelma

1. Todentajan on laadittava todentamissuunnitelma, joka vastaa strategisen analyysin ja riskianalyysin aikana saatuja tietoja ja havaittuja riskejä ja sisältää vähintään seuraavat:

- a) todentamisohjelma, jossa kuvataan todentamistoimien luonnetta ja pätevyyssaluetta sekä ajankohtaa ja tapaa, jolla nämä toimet suoritetaan;
- b) testaussuunnitelma, jossa esitetään kontrollitoimintojen testauksen soveltamisala ja menetelmät sekä kontrollitoimien menettelyt;

c) tietojen näytteenottosuunnitelma, jossa esitetään tietojen näytteenoton kattavuus ja menetelmät, sen näytteenoton osalta, joka liittyy toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän päästöselvityksessä olevien yhteenlaskettujen päästöjen tai ilma-aluksen käyttäjän tonnikilometriselvityksessä olevien yhteenlaskettujen tonnikilometritietojen perusteena oleviin tietoihin.

2. Todentajan on laadittava 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu testausuunnitelma niin, että on mahdollista määrittää, missä määrin asiaan koskeviin kontrollitoimintoihin voidaan luottaa arvioitaessa 7 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vaatimusten noudattamista.

Määrittäessä näytteenoton kokoa ja näytteenottoa kontrolloimien testaamiseksi todentajan on otettava huomioon:

- a) luontaiset riskit;
- b) kontrolliympäristö;
- c) asiaan liittyvät kontrollitoiminnot;
- d) vaatimus antaa todentamislausunto riittävällä varmuudella.

3. Määrittäessään 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua näytteenoton kokoa ja näytteenottoa tietojen näytteenottoa varten todentajan on otettava huomioon:

- a) luontaiset riskit ja kontrollirisikit;
- b) analyttisten menettelyjen tulokset;
- c) vaatimus siitä, että todentamislausunto annetaan riittävällä varmuudella;
- d) olennaisuustaso;
- e) yksittäisten tietojen vaikutuksen olennaisuus yleiseen tietoa-ineistoon.

4. Todentajan on laadittava ja toteutettava todentamissuunnitelma siten, että todentamisriski alennetaan hyväksyttävälle tasolle riittävän varmuuden saamiseksi siitä, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja.

5. Todentajan on päivitettävä riskianalyysi ja todentamissuunnitelma ja mukautettava todentamistoimia, mikäli hän löytää todentamisen aikana lisäriskejä, joita on vähennettävä, tai mikäli todellisia riskejä on vähemmän kuin alun perin odotettiin.

14 artikla

Todentamistoimet

Todentajan on pantava todentamissuunnitelma täytäntöön ja tarkastettava riskianalyysin perusteella toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman täytäntöönpano.

Tätä varten todentajan on vähintään suoritettava laaja testaus, joka koostuu analyttisistä menettelyistä, tietojen todentamisesta ja tarkkailumenetelmien tarkastamisesta, sekä tarkastettava seuraavat:

- a) tietovirrassa käytettävät tietojen hallintatoimet ja järjestelmät, mukaan luettuina tietotekniikkajärjestelmät;
- b) se, onko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän kontrollitoimet asianmukaisesti dokumentoitu ja toteutettu ja ylläpidetäänkö niitä asianmukaisesti ja voidaanko niillä tehokkaasti lieventää luontaisia riskejä;
- c) se, voidaanko tarkkailusuunnitelmassa esitetyillä menettelyillä tehokkaasti lieventää luontaisia riskejä ja kontrolliriskejä ja onko nämä menettelyt toteutettu ja dokumentoitu asianmukaisesti ja pidetäänkö niitä yllä asianmukaisesti.

Toisen alakohdan a alakohdan soveltamista varten todentajan on kartoitettava tietovirta seuraten tietojen hallintatoimien järjestystä ja vuorovaikutusta primääritietolähteestä saaduista tiedoista toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen laatimiseen.

15 artikla

Analyttiset menettelyt

1. Todentajan on käytettävä analyttisiä menetelmiä arvioidakseen tietojen uskottavuutta ja kattavuutta, jos luontainen riski, kontrolliriski ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän kontrollitoimien soveltuvuus osoittavat, että tällaiset analyttiset menettelyt ovat tarpeen.

2. Suorittaessaan 1 kohdassa tarkoitettuja analyttisiä menettelyjä todentajan on arvioitava raportoidut tiedot, jotta hän voi tunnistaa mahdolliset riskialueet ja tämän jälkeen kelpuuttaa ja mukauttaa suunnitellut todentamistoimet. Todentajan on vähintään:

- a) arvioitava vaihteluiden ja suuntausten uskottavuus ajan myötä tai vertailtavissa olevien seikkojen välillä;
 - b) tunnistettava välittömät poikkeamat, odottamattomat tiedot ja tietojen puutteet.
3. Soveltaessaan 1 kohdassa tarkoitettuja analyttisiä menettelyjä todentajan olisi suoritettava seuraavat menettelyt:

- a) alustavat analyttiset menettelyt yhteenlaskettujen tietojen osalta ennen 14 artiklassa tarkoitettujen toimintojen toteuttamista, jotta voidaan ymmärtää raportoitujen tietojen luonne, monimutkaisuus ja merkitys;

b) olennaiset analytyttiset aineistotarkastustoimenpiteet yhteenlaskettujen tietojen sekä näiden tietojen pohjana olevien tietopisteiden osalta tarkoituksena tunnistaa mahdolliset rakenteelliset virheet ja välittömät poikkeamat;

c) lopulliset analytyttiset menettelyt yhteenlaskettujen tietojen osalta sen varmistamiseksi, että kaikki todentamisprosessin aikana havaitut virheet on korjattu asianmukaisesti.

4. Jos todentaja havaitsee poikkeamia, vaihteluita, suuntauksia, tietopuutteita tai tietoja, jotka ovat ristiriitaisia muiden tietojen kanssa tai jotka eroavat merkittävästi odotetuista määristä tai osuuksista, todentajan on hankittava toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä selitykset sekä niitä tukevat lisätodisteet.

Todentajan on saatujen selitysten ja lisätodisteiden perusteella arvioitava edellä mainittujen vaikutusta todentamissuunnitelmaan sekä toteutettaviin todentamistoiimiin.

16 artikla

Tietojen todentaminen

1. Todentajan on todennettava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevat tiedot soveltamalla tietojen yksityiskohtaista testausta, mukaan luettuina tietojen jäljitys primääritietolähteestä saatuihin tietoihin, ulkopuolisten tietolähteiden ristiinvarmistus, täsmäytykset, raja-arvojen tarkistaminen asianmukaisten tietojen osalta ja uudelleenlaskennat.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tietojen todentamisen yhteydessä ja ottaen huomioon hyväksytyt tarkkailusuunnitelma, mukaan luettuina kyseisessä suunnitelmassa kuvatut menettelyt, todentajan on tarkistettava:

- a) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten laitoksen rajat;
- b) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten lähdevirtojen ja päästölähteiden kattavuus sellaisena kuin se on kuvattu toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa;
- c) ilma-aluksen käyttäjän päästö- ja tonnikilometriselvityksen todentamista varten direktiivin 2003/87/EY liitteessä I lueteltujen ilmailualan toimintojen, joista ilma-aluksen käyttäjä on vastuussa, kattavuus sekä päästötietojen ja tonnikilometritietojen kattavuus;
- d) ilma-aluksen käyttäjän päästö- ja tonnikilometriselvityksen todentamista varten raportoitujen tietojen ja massa- ja masseskiöasiakirjojen vastaavuus;
- e) ilma-aluksen käyttäjän päästöselvityksen todentamista varten yhteenlaskettujen polttoaineen kulutusta koskevien tietojen ja

ostettua tai lentotoimintaa harjoittavaan ilma-alukseen muutoin toimitettua polttoainetta koskevien tietojen yhdenmukaisuus;

f) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksissä olevien yhteenlaskettujen tietojen yhdenmukaisuus primääritietolähteestä saatujen tietojen kanssa;

g) jos toiminnanharjoittaja soveltaa asetuksen (EU) N:o 601/2012 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja mittaukseen perustuvia menetelmiä, mitatut arvot käyttäen toiminnanharjoittajan tekemien laskelmien tuloksia kyseisen asetuksen 46 artiklan mukaisesti;

h) tietojen luotettavuus ja tarkkuus.

3. Edellä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen lentojen kattavuuden tarkistamista varten todentajan on käytettävä ilma-aluksen käyttäjän lentoliikennettä koskevia tietoja, mukaan luettuina tiedot, jotka ovat peräisin Eurocontrolilta tai muilta organisaatioilta, jotka voivat käsitellä samanlaisia tietoja kuin Eurocontrolin käytettävissä olevat tiedot.

17 artikla

Tarkkailumenetelmien asianmukaisen soveltamisen todentaminen

1. Todentajan on tarkistettava toimivaltaisen viranomaisen tarkkailusuunnitelmassa hyväksymien tarkkailumenetelmien, myös kyseisten tarkkailumenetelmien yksityiskohtien, asianmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano.

2. Toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten todentajan on tarkastettava asetuksen (EU) N:o 601/2012 33 artiklassa tarkoitetun näyteenottosuunnitelman, sellaisena kuin se on toimivaltaisen viranomaisen hyväksymänä, asianmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano.

3. Jos hiilidioksidia siirretään asetuksen (EU) N:o 601/2012 48 ja 49 asetuksen mukaisesti ja sekä siirtävä että vastaanottava laitos mittaavat hiilidioksidin, todentajan on tarkistettava, voidaanko molemmissa laitoksissa mitattujen arvojen väliset erot selittää mittausjärjestelmien epävarmuudella ja onko molempien laitosten päästöselvityksissä käytetty mitattujen arvojen oikeaa aritmeettista keskiarvoa.

Jos molempien laitosten mitattujen arvojen eroja ei voida selittää mittausjärjestelmien epävarmuudella, todentajan on tarkistettava, onko tehty mukautuksia mitattujen arvojen erojen yhdenmukaistamiseksi, ovatko kyseiset mukautukset konservatiivisia ja onko toimivaltainen viranomainen hyväksynyt kyseiset mukautukset.

4. Jos toiminnanharjoittaja vaaditaan asetuksen (EU) N:o 601/2012 12 artiklan 3 kohdan mukaan sisällyttämään tarkkailusuunnitelmaan lisäosia, joilla on merkitystä komission päätöksen 2011/278/EU⁽¹⁾ 24 artiklan 1 kohdan vaatimusten täyttämiseksi, todentajan on tarkistettava kyseisen asetuksen 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen asianmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano. Näin tehdessään todentajan on myös tarkistettava, onko toiminnanharjoittaja toimittanut tiedot laitoksen kapasiteetin suunnitteluista tai tosiasiallisista muutoksista, aktiivisuustasosta ja toiminnasta toimivaltaiselle viranomaiselle raportointikauden 31 päivään joulukuuta mennessä.

18 artikla

Puuttuviin tietoihin sovellettavien menetelmien todentaminen

1. Jos toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa esitetyt menetelmät on käytetty puuttuvien tietojen täydentämiseen asetuksen (EU) N:o 601/2012 65 artiklan mukaisesti, todentajan on tarkistettava, ovatko käytetyt menetelmät olleet sopivia tilannetta varten ja onko niitä sovellettu asianmukaisesti.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on saanut toimivaltaisen viranomaisen hyväksynnän käyttää muita menetelmiä kuin niitä, jotka on mainittu ensimmäisessä alakohdassa asetuksen (EU) N:o 601/2012 65 artiklan mukaisesti, todentajan on tarkastettava, onko hyväksyttyä menetelmää käytetty oikein ja onko se asianmukaisesti dokumentoitu.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei voi saada hyväksyntää ajoissa, todentajan on tarkastettava, varmistaako toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietojen täydentämiseen käyttämä lähestymistapa, että päästöjä ei aliarvioida ja että lähestymistapa ei aiheuta olennaisia väärintulkintoja.

2. Todentajan on tarkistettava, ovatko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toteuttamat kontrollitoiminnot tehokkaita estämään tietojen puuttuminen asetuksen (EU) N:o 601/2012 65 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

19 artikla

Epävarmuustarkastelu

1. Jos asetuksessa (EU) N:o 601/2012 edellytetään, että toiminnanharjoittaja osoittaa noudattavansa epävarmuuden raja-arvoja toimintotietojen ja laskentakertoimien osalta, todentajan on vahvistettava epävarmuustasojen laskemiseen käytettävien tietojen paikkansapitävyys, kuten hyväksytyssä tarkkailusuunnitelmassa esitetään.

2. Jos toiminnanharjoittaja soveltaa asetuksen (EU) N:o 601/2012 22 artiklassa tarkoitettuja tarkkailumenetelmiä, jotka eivät perustu määrittämistasoihin, todentajan on tarkistettava kaikki seuraavat:

- a) onko toiminnanharjoittaja suorittanut epävarmuustarkastelun ja kvantifioinnin, joilla osoitetaan, että on saavutettu vaadittu yleinen epävarmuuden raja-arvo kasvihuonekaasujen päästöjen vuositason osalta kyseisen asetuksen 22 artiklan mukaisesti;
- b) epävarmuustarkastelussa ja kvantifioinnissa käytettyjen tietojen paikkansapitävyys;
- c) onko epävarmuustarkastelussa ja kvantifioinnissa käytetty yleinen lähestymistapa kyseisen asetuksen 22 artiklan b kohdan mukainen;
- d) onko toimitettu todisteita siitä, että kyseisen asetuksen 22 artiklan a kohdassa tarkoitettujen tarkkailumenetelmien edellytykset ovat täyttyneet.

3. Jos ilma-aluksen käyttäjän edellytetään asetuksen (EU) N:o 601/2012 mukaisesti osoittavan, että edellytetyt epävarmuustasot ei ylitetä, todentajan on tarkistettava käytettyjen tietojen paikkansapitävyys sen osoittamiseksi, että toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa esitettyjä sovellettavia epävarmuustasot ei ole ylitetty.

20 artikla

Näytteenotto

1. Tarkistaessaan 14 artiklan b ja c kohdassa tarkoitettujen kontrollitoimien ja -menettelyjen sääntöjenmukaisuutta tai suorittaessaan 15 ja 16 artiklassa tarkoitettuja tarkistuksia todentaja voi käyttää laitokseen tai ilma-aluksen käyttäjään liittyviä näytteenottomenetelmiä, kun näytteenoton katsotaan olevan perusteltua riskianalyysi huomioon ottaen.

2. Jos todentaja havaitsee näytteenoton aikana poikkeaman tai väärintulkinnan, todentajan on pyydettävä toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää selittämään poikkeaman tai väärintulkinnan tärkeimmät syyt, jotta hän voi arvioida poikkeaman tai väärintulkinnan vaikutusta raportoituihin tietoihin. Arvioinnin tuloksen perusteella todentajan on määritettävä, tarvitaanko lisää todentamistoimia, onko näytteenottokokoa lisättävä ja mikä osa tietoja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on korjattava.

3. Todentajan on dokumentoitava 14, 15, 16 ja 17 artiklassa tarkoitettujen tarkistusten tulos, mukaan luettuina lisänäytteiden tiedot, sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

21 artikla

Laitoskäynnit

1. Todentamisprosessin aikana todentajan on yhtenä tai useana ajankohtana käytävä laitoksessa tutkiakseen mittaus- ja tarkkailulaitteiden toimivuutta, suorittaakseen haastatteluja, suorittaakseen tässä luvussa vaaditut toimet sekä kerätäkseen riittävästi tietoa ja todisteita, jotta se voi päätellä, ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen tiedoissa ole olennaisia väärintulkintoja.

⁽¹⁾ EUVL L 130, 17.5.2011, s. 1.

2. Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on päätettävä todentaja toimipaikkoihinsa.

3. Toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten todentajan on myös käytettävä laitospäätöksiä laitoksen rajojen sekä lähdevirtojen ja päästölähteiden kattavuuden arvioimiseen.

4. Toiminnanharjoittajan päästöselvitysten todentamista varten todentajan on päätettävä riskianalyysin perusteella, tarvitaanko käyntejä muihin toimipaikkoihin, myös jos tietojen hallintatoimien ja kontrollitoimien merkittäviä osia suoritetaan muissa toimipaikoissa, kuten yritysten pääkonttoreissa tai muissa laitosalueen ulkopuolisissa toimistoissa.

22 artikla

Väärintulkintojen ja poikkeamien käsittely

1. Jos todentaja on tunnistanut todentamisen aikana väärintulkintoja tai poikkeamia, sen on ilmoitettava näistä ajoissa toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle ja pyydyttävä tätä tekemään tarvittavat korjaukset.

Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on korjattava ilmoitetut väärintulkinnat ja poikkeamat.

2. Todentajan on dokumentoitava ja merkittävä ratkaistuiksi sisäisiin todentamisasiakirjoihin kaikki väärintulkinnat ja poikkeamat, jotka toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on korjannut todentamisen aikana.

3. Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei korjaa todentajan ilmoittamia väärintulkintoja tai poikkeamia 1 kohdan mukaisesti ennen kuin todentaja antaa todentamisraportin, todentajan on pyydyttävä toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää selittämään poikkeaman tai väärintulkinnan tärkeimmät syyt, jotta hän voi arvioida poikkeaman tai väärintulkinnan vaikutusta raportoituihin tietoihin.

Todentajan on määritettävä, onko korjaamattomilla väärintulkintoilla yksin tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olennaista vaikutusta raportoituihin kokonaispäästö- tai tonnikilometritietoihin. Arvioidessaan väärintulkintojen olennaista vaikutusta todentajan on otettava huomioon väärintulkinnan koko ja luonne sekä sen esiintymisen erityiset olosuhteet.

Todentajan on arvioitava, onko korjaamattomalla poikkeamalla yksin tai yhdessä muiden poikkeamien kanssa vaikutusta raportoituihin tietoihin ja aiheuttaako tämä olennaisia väärintulkintoja.

Todentaja voi katsoa väärintulkinnat olennaisiksi, jopa jos kyseiset väärintulkinnat yksin tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa jäävät alle 23 artiklan mukaisen olennaisuustason, jos se

on perusteltua väärintulkinnan koon ja luonteen sekä sen esiintymisen erityisten olosuhteiden perusteella.

23 artikla

Olenaisuustaso

1. Olenaisuustason on oltava 5 prosenttia kaikista raportoiduista kokonaispäästöistä todennettavalla raportointikaudella seuraavien osalta:

- a) asetuksen (EU) N:o 601/2012 19 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen luokkaan A kuuluvat laitokset ja kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen luokkaan B kuuluvat laitokset;
- b) ilma-aluksen käyttäjät, joiden vuosittaiset päästöt ovat enintään 500 kilotonnia fossiilista hiilidioksidia.

2. Olenaisuustason on oltava 2 prosenttia kaikista raportoiduista kokonaispäästöistä todennettavalla raportointikaudella seuraavien osalta:

- a) asetuksen (EU) N:o 601/2012 19 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen luokkaan C kuuluvat laitokset;
- b) ilma-aluksen käyttäjät, joiden vuosittaiset päästöt ovat yli 500 kilotonnia fossiilista hiilidioksidia.

3. Ilma-aluksen käyttäjien tonnikilometriselvitysten todentamista varten olennaisuustason on oltava 5 prosenttia kaikista raportoiduista tonnikilometritiedoista todennettavalla raportointikaudella.

24 artikla

Johtopäätökset todentamisen havainnoista

Suorittaessaan todentamista ja tarkastellessaan todentamisen aikana saatuja tietoja todentajan on:

- a) tarkistettava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän lopulliset tiedot, mukaan luettuina tiedot, joita on mukautettu todentamisen aikana saatujen tietojen perusteella;
- b) tarkasteltava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän syytä lopullisten tietojen ja aiemmin toimitettujen tietojen eroille;
- c) tarkasteltava arvioinnin tuloksia sen määrittämiseksi, onko toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma, mukaan luettuina kyseisessä suunnitelmassa kuvatut menettelyt, toteutettu asianmukaisesti;
- d) arvioitava, onko todentamisriski riittävän alhaisella tasolla, jotta voidaan saavuttaa riittävä varmuus;

- e) varmistettava, että on hankittu riittävästi todisteita, jotta voidaan antaa todentamislausunto riittävällä varmuudella siitä, että selvityksessä ei ole olennaisia väärinymmärryksiä;
- f) varmistettava, että todentamisprosessi on täysin dokumentoitu sisäisissä todentamisasiakirjoissa ja että todentamisraportissa voidaan tehdä lopullinen päätelmä.

25 artikla

Riippumaton katselmointi

1. Todentajan on toimitettava sisäiset todentamisasiakirjat ja todentamisraportti riippumattomalle katselmoijalle ennen todentamisraportin antamista.
2. Riippumaton katselmoija ei ole saanut suorittaa mitään niistä todentamistoimista, joita katselmoinnissa käsitellään.
3. Riippumattoman katselmoinnin on katettava koko tässä luvussa kuvattu todentamisprosessi, ja se on kirjattava sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

Riippumattoman katselmoijan on suoritettava katselmointi, jotta varmistetaan, että todentamisprosessi on suoritettu tämän asetuksen mukaisesti, että 40 artiklassa tarkoitettuja todentamistoimia koskevat menettelyt on suoritettu oikein ja että on sovellettu asianmukaista ammatillista huolellisuutta ja harkintaa.

Riippumattoman katselmoijan on myös arvioitava, ovatko kerätyt todisteet riittävät, jotta todentaja voi antaa todentamisraportin riittävällä varmuudella.

4. Jos esiintyy seikkoja, jotka saattavat aiheuttaa sen, että todentamisraporttiin tehdään muutoksia katselmoinnin jälkeen, riippumattoman katselmoijan on arvioitava myös kyseiset muutokset ja niihin liittyvät todisteet.

5. Todentajan on asianmukaisesti valtuutettava jokin henkilö, joka varmistaa todentamisraportin riippumattoman katselmoijan päätelmien sekä sisäisiin todentamisasiakirjoihin sisältyvien todisteiden perusteella.

26 artikla

Sisäiset todentamisasiakirjat

1. Todentajan on laadittava ja koottava sisäiset todentamisasiakirjat, joihin sisältyvät vähintään:
 - a) suoritettujen todentamistoimien tulokset;
 - b) strateginen analyysi, riskianalyysi ja todentamissuunnitelma;
 - c) riittävästi tietoa todentamislausunnon tukemiseksi, mukaan luettuina perustelut päätelmille siitä, onko havaituilla väärintulkinnolla olennaista vaikutusta raportoituihin päästöihin tai tonnakilometritietoihin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen sisäisten todentamisasiakirjain laadittava siten, että 25 artiklassa tarkoitettu riippumaton katselmoija ja kansallinen akkreditoitelin voivat arvioida, onko todentaminen suoritettu tämän asetuksen mukaisesti.

Sen jälkeen, kun todentamisraportti on tarkastettu 25 artiklan 5 kohdan mukaisesti, todentajan on sisällytettävä riippumattoman katselmoinnin tulokset sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

3. Todentajan on pyynnöstä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle pääsy sisäisiin todentamisasiakirjoihin, jotta toimivaltainen viranomainen voi helpommin arvioida todentamista.

27 artikla

Todentamisraportti

1. Todentajan on todentamisen aikana koottujen tietojen perusteella annettava toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle todentamisraportti kustakin todennetusta päästö- tai tonnakilometriselvityksestä. Todentamisraportin on sisällettävä ainakin yksi seuraavista tuloksista:

- a) päästöselvitys voidaan todentaa tyydyttäväksi;
- b) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitys sisältää olennaisia väärintulkintoja, joita ei ole korjattu ennen todentamisraportin antamista;
- c) todentamisen pätevyysalue on 28 artiklan nojalla liian suppea ja todentaja ei ole voinut saada riittävästi todisteita antaa riittävällä varmuudella todentamislausunnon siitä, että selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja;
- d) yksin tai yhdessä muiden poikkeamien kanssa esiintyvien poikkeamien vuoksi selvitys ei ole riittävän selkeä eikä todentaja voi todeta riittävällä varmuudella, ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ole olennaisia väärintulkintoja.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan soveltamista varten toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen voidaan todeta olevan tyydyttävä ainoastaan, jos toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja.

2. Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentamisraportti toimivaltaiselle viranomaiselle yhdessä kyseessä olevan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen kanssa.

3. Todentamisraportin on sisällettävä ainakin seuraavat osat:

- a) sen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän nimi, jota todentaminen koskee;

- b) todentamisen tavoitteet;
- c) todentamisen pätevyysalue;
- d) viittaus siihen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitykseen, joka on todennettu;
- e) perusteet, joita on käytetty todennettaessa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitystä, mukaan luettuna tarvittaessa lupa sekä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman versiot sekä kunkin tarkkailusuunnitelman voimassaoloaika;
- f) yhteenlasketut päästöt tai tonnikipometrit kutakin direktiivin 2003/87/EY liitteessä I tarkoitettua toimintoa sekä laitosta tai ilma-aluksen käyttäjää kohti;
- g) raportointikausi, jota todentaminen koskee;
- h) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän, toimivaltaisen viranomaisen ja todentajan vastuut;
- i) todentajan lausunto;
- j) kuvaus havaituista väärintulkintoista ja poikkeamista, joita ei ole korjattu ennen todentamisraportin antamista;
- k) laituskäyntien päivämäärät ja tiedot laituskäynnit tehneistä henkilöistä;
- l) tiedot siitä, onko laituskäynneistä luovuttu, sekä perusteet laituskäynneistä luopumiselle;
- m) mahdolliset seikat, jotka liittyvät siihen, ettei asetusta (EU) N:o 601/2012 ole noudatettu, jos tämä on käynyt ilmi todentamisen aikana;
- n) jos toimivaltaisen viranomaisen hyväksymistä ei voida saada ajoissa, jotta voitaisiin soveltaa 18 artiklan 1 kohdan viimeisessä alakohdassa tarkoitettua menetelmää tiedonpuutteiden korjaamiseksi, vahvistus siitä, onko käytetty lähestymistapa konservatiivinen ja johtaako se olennaisiin väärintulkintoihin;
- o) onko todentaja havainnut laitoksen kapasiteetissa, tuotantotasossa ja toiminnassa muutoksia, joilla voisi olla vaikutusta laitokselle jaettavaan päästöoikeuksiin ja joita ei ole raportoitu toimivaltaiselle viranomaiselle raportointikauden 31 päivään joulukuuta mennessä päätöksen 2011/278/EU 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti, kuvaus näistä muutoksista ja tähän liittyvät huomiot;
- p) tarvittaessa suosituksien parannuksia varten;
- q) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseen osallistuneiden EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan, riippumattoman katselmoijan ja tarvittaessa EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan ja teknisen asiantuntijan nimet;
- r) todentajan puolesta valtuutetun henkilön nimi sekä päivitys ja allekirjoitus.
4. Todentajan on kuvattava väärintulkintoja ja poikkeamia todentamisraportissa riittävän yksityiskohtaisesti, jotta sekä toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä sekä toimivaltaisen viranomaisen ymmärtävät seuraavat:
- a) väärintulkinnan tai poikkeaman koon ja luonteen;
- b) syyn siihen, miksi väärintulkinnalla on olennaista vaikutusta tai miksi sillä ei ole olennaista vaikutusta;
- c) mihin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen osaan väärintulkinta liittyy tai mihin tarkkailusuunnitelman osaan poikkeama liittyy.
5. Jos jäsenvaltio vaatii todentajaa toimittamaan todentamisprosessista muita tietoja 3 kohdassa kuvattujen tietojen lisäksi ja nämä tiedot eivät ole tarpeen todentamislausekkeen ymmärtämiseksi, toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä voi tehokkuussyistä toimittaa nämä lisätiedot toimivaltaiselle viranomaiselle todentamisraportista erillään jonakin muuna päivämääränä, viimeistään kuitenkin saman vuoden 15 päivänä toukokuuta.

28 artikla

Soveltamisalan rajaaminen

Todentaja voi todeta, että 27 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu todentaminen on liian suppea missä tahansa seuraavista tilanteista:

- a) tiedoissa olevien puutteiden vuoksi todentaja ei saa tarvittavia todisteita todentamisriskin vähentämiseksi tasolle, jolla saavutetaan riittävä varmuuden taso;
- b) tarkkailusuunnitelma ei ole toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä;
- c) tarkkailusuunnitelma ei ole riittävän laaja tai selkeä, jotta voitaisiin tehdä todentamisen loppupäätelmät;
- d) toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole toimittanut riittävästi tietoja, jotta todentaja voisi toimittaa todentamisen.

29 artikla

Muiden kuin olennaisten poikkeamien käsittely

1. Todentajan on tilanteen mukaan arvioitava, onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä korjannut poikkeamat, joita todentaja on kuvannut aiempaan tarkkailukauteen liittyvässä todentamisraportissaan, asetuksen (EU) No 601/2012 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen toiminnanharjoittajalle asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole korjannut näitä poikkeamia asetuksen (EU) N:o 601/2012 69 artiklan 4 kohdan mukaisesti, todentajan on harkittava, lisääkö tämä tai voiko se lisätä väärintulkintojen riskiä.

Todentajan on raportoitava todentamisraportissa siitä, onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ratkaissut kyseiset poikkeamat.

2. Todentajan on kirjattava sisäisiin todentamisasiakirjoihin yksityiskohdat siitä, milloin ja miten toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on ratkaissut havaitut poikkeamat todentamisen aikana.

30 artikla

Tarkkailu- ja raportointiprosessin parantaminen

1. Jos todentaja on havainnut toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toiminnassa tarvetta parannuksille, jotka liittyvät tämän kohdan a–d alakohtaan, todentajan on esitettävä todentamisraportissa suosituksia parannuksiksi, jotka liittyvät toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toimintaan kyseisten kohtien osalta:

- a) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän riskien arviointi;
- b) tietojen hallintatoimien ja kontrollitoimien kehittäminen, dokumentointi, täytäntöönpano ja ylläpito sekä kontrollijärjestelmän arviointi;
- c) tietojen hallintatoimia ja kontrollitoimia koskevien menettelyjen kehittäminen, dokumentointi, täytäntöönpano ja ylläpito sekä muut menettelyt, jotka toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on laadittava asetuksen (EU) N:o 601/2012 mukaisesti;
- d) päästöjen tai tonnikipometrien tarkkailu ja raportointi, myös liittyen ylempien määrittämistasojen saavuttamiseen, riskien vähentämiseen sekä tarkkailun ja raportoinnin tehokkuuden parantamiseen.

2. Todentamisen aikana sen vuoden jälkeen, jona suositukset parannuksiksi on kirjattu todentamisraporttiin, todentajan on

tarkastettava, onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toteuttanut suositukset parannuksiksi ja millä tavalla tämä on tehty.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole toteuttanut kyseisiä suosituksia tai ei ole toteuttanut niitä asianmukaisesti, todentajan on arvioitava, mitä vaikutuksia tällä on väärintulkintoja tai poikkeamia koskeville riskeille.

31 artikla

Laitosten yksinkertaistettu todentaminen

1. Todentaja voi 21 artiklan 1 kohdan soveltamisesta poiketen päättää, mikäli toimivaltainen viranomainen hyväksyy asian tämän artiklan toisen alakohdan mukaisesti, ettei se tee laitoskäyntejä; se voi päättää näin riskianalyysin tulosten perusteella ja todettuaan, että todentajalla on etäpääsy tarvittaviin tietoihin ja että komission asettamat edellytykset sille, ettei laitoskäyntejä tehdä, täyttyvät. Todentajan on ilmoitettava asiasta toiminnanharjoittajalle viipymättä.

Toiminnanharjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle hakemus, jossa toimivaltaista viranomaista pyydetään hyväksymään todentajan päätös siitä, ettei se tee laitoskäyntejä.

Kyseessä olevan toiminnanharjoittajan hakemuksen perusteella toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä, hyväksytäänkö todentajan päätös siitä, ettei laitoskäyntejä tehdä, ottaen huomioon kaikki seuraavat osat:

- a) tiedot, jotka todentaja on toimittanut riskianalyysin tuloksista;
- b) tiedot siitä, että asian kannalta olennaisiin tietoihin on etäpääsy;
- c) osoitus siitä, että 3 kohdassa esitettyjä vaatimuksia ei sovelleta laitokseen;
- d) todisteet siitä, että komission asettamat edellytykset sille, ettei laitoskäyntejä tehdä, täyttyvät.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen hyväksymistä ei tarvita siihen, ettei laitoskäyntejä tehdä, kun kyseessä ovat asetuksen (EU) N:o 601/2012 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut laitokset.

3. Todentajan on joka tapauksessa tehtävä laitoskäynnit seuraavissa tilanteissa:

- a) todentaja todentaa toiminnanharjoittajan päästöselvityksen ensimmäisen kerran;
- b) todentaja ei ole tehnyt laitoskäyntejä kahtena raportointikautena välittömästi ennen tämänhetkistä raportointikautta;

c) raportointikauden aikana tarkkailusuunnitelmassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, mukaan luettuina asetuksen (EU) N:o 601/2012 15 artiklan 3 tai 4 kohdassa tarkoitetut muutokset.

32 artikla

Ilma-aluksen käyttäjien yksinkertaistettu todentaminen

1. Todentaja voi tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdan soveltamisesta poiketen päättää luopua laitoskäynnistä, kun kyseessä on asetuksen (EU) N:o 601/2012 54 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut vähän päästöjä aiheuttava ilma-aluksen käyttäjä, jos todentaja on todennut riskianalyyysinsä perusteella, että todentajalla on etäpääsy kaikkiin asian kannalta olennaisiin tietoihin.

2. Jos ilma-aluksen käyttäjä käyttää asetuksen (EU) N:o 601/2012 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yksinkertaistettuja välineitä polttoaineen kulutuksen määrittämiseen ja raportoidut tiedot on tuotettu kyseisillä välineillä erillään ilma-aluksen käyttäjältä saaduista tiedoista, todentaja voi riskianalyyysinsä perusteella päättää, ettei se suorita tämän asetuksen 14 ja 16 artiklassa, 17 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdassa ja 18 artiklassa tarkoitettuja tarkastuksia.

33 artikla

Yksinkertaistetut todentamissuunnitelmat

Jos todentaja käyttää yksinkertaistettua todentamissuunnitelmaa, todentajan on kirjattava sisäisiin todentamisasiakirjoihin perustelut, jotka koskevat kyseisten suunnitelmien käyttöä, mukaan lukien todisteet siitä, että edellytykset yksinkertaistettujen todentamissuunnitelmien käytölle ovat täyttyneet.

III LUKU

TODENTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

34 artikla

Akkreditoinnin alakohtaiset pätevyysalueet

Todentajan on annettava todentamisraportti ainoastaan sellaiselle toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle, jonka harjoittama toiminta sisältyy siihen liitteessä I tarkoitettujen toimintojen soveltamisalaan, jota varten todentajalle on myönnetty akkreditointi asetuksen (EY) N:o 765/2008 ja tämän asetuksen mukaisesti.

35 artikla

Jatkuvaa pätevyyttä koskeva prosessi

1. Todentajan on luotava, dokumentoitava ja toteutettava pätevyysprosessi ja ylläpidettävä sitä sen varmistamiseksi, että kaikki työntekijät, joille on uskottu todentamistoimia, ovat päteviä niille uskottujen tehtävien suorittamiseen.

2. Osana 1 kohdassa tarkoitettua pätevyysprosessia todentajan on ainakin määritettävä, dokumentoitava, toteutettava ja ylläpidettävä seuraavat:

- a) yleiset pätevyyskriteerit kaikille todentamistoimia suorittaville työntekijöille;
- b) todentamistoimet toteuttavan todentajan sisällä erityiset pätevyyskriteerit kutakin tehtävää varten, erityisesti EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalle, EU:n päästökauppajärjestelmän johtavalle auditoijalle, riippumattomalle katselmoijalle ja tekniselle asiantuntijalle;
- c) menetelmä, jolla varmistetaan kaikkien todentamistoimia harjoittavien työntekijöiden jatkuva pätevyys ja heidän toimintansa säännöllinen arviointi;
- d) prosessi, jolla varmistetaan todentamistoimiin osallistuvan henkilökunnan jatkuva koulutus;
- e) prosessi, jolla varmistetaan se, kuuluuko todentamissitoumus todentajan akkreditoinnin pätevyysalueeseen ja onko todentajalla pätevyys, henkilökunta ja resurssit, joita tarvitaan todentamisryhmän valitsemiseen ja todentamistoimien saattamiseen loppuun vaaditussa aikataulussa.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa mainitut pätevyyskriteerit määritetään erikseen kullekin akkreditoinnin pätevyysalueelle, jolla kyseiset henkilöt suorittavat todentamistoimia.

Arvioidessaan henkilökunnan pätevyyttä ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti todentajan on arvioitava heidän pätevyyttään a ja b kohdassa esitettyjen pätevyyskriteerien perusteella.

Ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen prosessien on myös sisällettävä prosessi sen arvioimiseksi, onko todentamisryhmällä tarvittava pätevyys ja henkilökunta suorittamaan todentamistoimia tietyin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta.

Todentajan on laadittava yleiset ja erityiset pätevyyskriteerit, jotka ovat 36 artiklan 4 kohdassa sekä 37, 38 ja 39 artiklassa tarkoitettujen kriteerien mukaiset.

3. Todentajan on säännöllisin väliajoin seurattava kaikkien todentamistoimiin osallistuvien työntekijöiden toimintaa, jotta voidaan varmistaa henkilökunnan jatkuva pätevyys.

4. Todentajan on säännöllisin väliajoin tarkasteltava 1 kohdassa tarkoitettua pätevyysprosessia sen varmistamiseksi, että

- a) toisen kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja pätevyyskriteereitä laaditaan tämän asetuksen mukaisesti pätevyysvaatimusten mukaisesti;

b) käsitellään kaikkia seikkoja, jotka voidaan tunnistaa liittyen ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan mukaisten yleisten ja erityisten pätevyyskriteerien asettamiseen;

c) kaikki pätevyysprosessin vaatimukset päivitetään ja niitä ylläpidetään asianmukaisesti.

5. Todentajalla on oltava järjestelmä, jolla kirjataan edellä 1 kohdassa tarkoitettussa pätevyysprosessissa toteutettujen toimien tulokset.

6. Riittävän pätevän arvioijan on arvioitava EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan pätevyys ja suoritus.

Tätä varten toimivaltaisen arvioijan on seurattava näitä auditoijia toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen aikana tarpeen mukaan laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän toimipaikalla sen määrittämiseksi, täyttävätkö nämä pätevyyskriteerit.

7. Jos henkilökunnan jäsen ei voi osoittaa, että hänelle uskottua erityistä tehtävää koskevat pätevyyskriteerit täyttyvät kaikilta osin, todentajan on määritettävä ja järjestettävä lisäkoulutusta tai valvottua työharjoittelua sekä valvottava kyseistä henkilöä kunnes tämä osoittaa todentajaa tyydyttävällä tavalla, että hän täyttää pätevyyskriteerit.

36 artikla

Todentamisryhmät

1. Todentajan on koottava jokaista yksittäistä toimeksiantoa varten todentamisryhmä, joka pystyy suorittamaan II luvussa tarkoitettut todentamistoimet.

2. Todentamisryhmässä on oltava ainakin EU:n päästökauppajärjestelmän johtava auditoija ja, mikäli todentajan päätelmät 8 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuna arvioinnin aikana sekä strateginen analyysi sitä edellyttävät, sopiva määrä EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijia ja teknisiä asiantuntijoita.

3. Todentajan on nimettävä kuhunkin yksittäiseen toimeksiantoon liittyvien todentamistoimien riippumaton katselmointia varten riippumaton katselmoija, joka ei kuulu todentamisryhmään.

4. Jokaisen ryhmän jäsenen tulee

a) ymmärtää selkeästi oma roolinsa todentamisprosessissa;

b) pystyä kommunikoimaan käytännössä kielellä, jota tarvitaan hänen tehtäviensä hoitamiseen.

5. Todentamisryhmässä on oltava ainakin yksi henkilö, jolla on tarvittava tekninen pätevyys ja ymmärrys, jotta hän voi arvioida erityiset tekniset tarkkailu- ja raportointinäkökohdat,

jotka liittyvät liitteessä I tarkoitettuihin laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän suorittamiin toimintoihin, ja yksi henkilö, joka pystyy kommunikoimaan kielellä, jota tarvitaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseen jäsenvaltiossa, jossa todentaja suorittaa todentamista.

6. Jos todentamisryhmä koostuu yhdestä henkilöstä, tämän henkilön on täytettävä kaikki EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijaa ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavaa auditoijaa koskevat pätevyysvaatimukset sekä 4 ja 5 kohdassa esitetyt vaatimukset.

37 artikla

EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijien ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan pätevyysvaatimukset

1. EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalla on oltava pätevyys todentamisen suorittamiseen. Tätä varten EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalla on oltava vähintään:

a) tuntemus direktiivistä 2003/87/EY, asetuksesta (EU) N:o 601/2012, tästä asetuksesta, asiaa koskevista standardeista, muusta asiaan liittyvästä lainsäädännöstä ja sovellettavista ohjeista sekä asiaa koskevista ohjeista ja lainsäädännöstä, jonka on antanut se jäsenvaltio, jossa todentaja suorittaa todentamisen;

b) tietoa ja kokemusta tietojen tarkastuksesta, mukaan luettuina:

i) tietojen tarkastusmenetelmät, mukaan luettuina olennaisuustason soveltaminen ja väärintulkintojen olennaisuuden arviointi;

ii) luontaisten riskien ja kontrolliriskien analysointi;

iii) näytteenottotekniikat, jotka liittyvät tietojen näytteenottoon ja kontrollitoimien tarkastamiseen;

iv) tietojen ja tietojärjestelmien arvioiminen, tietotekniikkajärjestelmät, tietojen hallintatoimet, kontrollitoimet, kontrollijärjestelmät sekä menettelyt kontrollitoimia varten.

c) valmius suorittaa toimia, jotka liittyvät II luvussa edellytetyyn toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitykseen;

d) tiedot ja kokemus alakohtaisista tarkkailu- ja raportointinäkökohdista, joilla on merkitystä niiden liitteessä I tarkoitettujen toimintojen soveltamisalalle, jolla EU:n päästökauppajärjestelmän auditoija suorittaa todentamista.

2. EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan on täytettävä EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijaa koskevat pätevyysvaatimukset ja hänen on osoitettava olevansa pätevä johtamaan todentamisryhmää ja pystyvänsä vastaamaan todentamistoimien suorittamisesta tämän asetuksen mukaisesti.

38 artikla

Riippumattomien katselmoijien pätevyysvaatimukset

1. Riippumattomalla katselmoijalla on oltava asianmukaiset valtuudet katselmoida todentamisraportin luonnosta ja sisäisiä todentamisasiakirjoja 25 artiklan mukaisesti.

2. Riippumattoman katselmoijan on täytettävä 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan pätevyysvaatimukset.

3. Riippumattomalla katselmoijalla on oltava tarvittava pätevyys toimitettujen tietojen analysoimiseksi, jotta hän voi varmistaa tietojen kattavuuden ja eheyden, asettaa kyseenalaisiksi puuttuvat tai ristiriitaiset tiedot sekä tarkastaa tietoketjun ja sen perusteella arvioida, ovatko sisäiset todentamisasiakirjat täydellisiä ja saadaanko niistä riittävästi tietoa todentamisraportin luonnoksen tueksi.

39 artikla

Teknisten asiantuntijoiden käyttö

1. Suorittaessaan todentamistoimia todentaja voi käyttää teknisiä asiantuntijoita saadakseen yksityiskohtaista tietoa ja asiantuntemusta tietyistä alasta, jota tarvitaan EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan tueksi näiden suorittaessa todentamistoimiaan.

2. Jos riippumattomalla katselmoijalla ei ole pätevyyttä arvioida tiettyä seikkaa arviointiprosessissa, todentajan on pyydyttävä tukea tekniseltä asiantuntijalta.

3. Teknisellä asiantuntijalla on oltava pätevyys ja asiantuntemus, jota mahdollisesti tarvitaan EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan, EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan tai riippumattoman katselmoijan tukemiseksi tehokkaasti sen alan osalta, jota varten hänen tietoansa ja pätevyyttänsä tarvitaan. Teknisellä asiantuntijalla on lisäksi oltava riittävä ymmärrys 37 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista kysymyksistä.

4. Teknisen asiantuntijan on suoritettava tietyt tehtävät EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan ohjauksessa ja tämän täydellä vastuulla todentamisryhmässä, jossa tekninen asiantuntija tai riippumaton katselmoija toimii.

40 artikla

Menetelmät todentamistoimia varten

1. Todentajan on luotava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä yksi tai useampi II luvussa kuvatuista todentamistoimista sekä liitteessä II vaaditut menettelyt ja prosessit. Laatiessaan ja pannessaan täytäntöön näitä menettelyjä ja prosesseja todentajan on toteutettava liitteessä II tarkoitetuissa yhdenmukaistetuissa standardeissa edellytetyt toimet.

2. Todentajan on suunniteltava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä laadunhallintajärjestelmä, jotta varmistetaan 1 kohdassa tarkoitettujen menetelmien ja prosessien johdonmukainen kehittäminen, täytäntöönpano, parantaminen ja tarkastaminen liitteessä II tarkoitettujen yhdenmukaistettujen standardien mukaisesti.

41 artikla

Tiedostot ja tiedonvälitys

1. Todentajan on ylläpidettävä tiedostoja, myös henkilökunnan pätevyyttä ja puolueettomuutta koskevia tiedostoja, tämän asetuksen noudattamisen osoittamiseksi.

2. Todentajan on säännöllisin väliajoin toimitettava tiedot toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle ja muille asiaan liittyville tahoille II liitteessä tarkoitettujen yhdenmukaistettujen standardin mukaisesti.

3. Todentajan on turvattava todentamisen aikana hankittujen tietojen luottamuksellisuus liitteessä II tarkoitettujen yhdenmukaistettujen standardin mukaisesti.

42 artikla

Puolueettomuus ja riippumattomuus

1. Todentajan on oltava toiminnanharjoittajasta tai ilma-aluksen käyttäjästä riippumaton ja hänen on oltava todentamistoimiensa suorittamisessa puolueeton.

Tämän vuoksi todentaja ja mikään saman oikeushenkilön osa ei saa olla toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän omistaja tai niiden omistuksessa; todentajalla ei myöskään saa olla toiminnanharjoittajaan tai ilma-aluksen käyttäjään sidoksia, jotka voisivat vaikuttaa sen itsenäisyyteen tai riippumattomuuteen. Todentajan on myös oltava riippumaton organisaatioista, jotka käyvät kaupaa päästöoikeuksilla direktiivin 2003/87/EY 19 artiklan nojalla perustetussa päästökauppajärjestelmässä.

2. Todentajan organisaation on oltava sellainen, että turvataan sen tasapuolisuus, riippumattomuus ja puolueettomuus. Tämän asetuksen soveltamista varten sovelletaan liitteessä II tarkoitettujen yhdenmukaistettujen standardin asiaa koskevia vaatimuksia.

3. Todentaja ei saa suorittaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän todentamistoimia, mikäli tästä aiheutuu kohuuton riski todentajan puolueettomuudelle tai eturistiriitä todentajalle. Todentaja ei saa käyttää toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisessa henkilökuntaa tai sopimussuhteisia työntekijöitä, joihin liittyy todellinen tai mahdollinen eturistiriitä. Todentajan on myös varmistettava, että henkilökunnan tai organisaatioiden toimet eivät vaikuta todentamisen luottamuksellisuuteen, tasapuolisuuteen, riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen.

Edellä ensimmäisen alakohdan ensimmäisessä lauseessa tarkoitettuun puolueettomuuteen tai eturistiriitaan liittyvän kohtuuttoman riskin katsotaan syntyneen muun muassa seuraavissa tapauksissa:

- a) todentaja tai jokin saman oikeussubjektin muu osa tarjoaa konsulttipalveluja toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa kuvatun tarkkailu- ja raportointiprosessin osan laatimiseen, mukaan luettuina tarkkailumenetelmien kehittäminen, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen laatiminen tai tarkkailusuunnitelman laatiminen;
- b) todentaja tai jokin saman oikeussubjektin muu osa tarjoaa teknistä apua päästöjen tai tonnikilometritietojen tarkkailemiseksi ja raportoimiseksi toteutetun järjestelmän kehittämistä tai ylläpitämistä varten.

4. Todentajan eturistiriidan todentajan ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän välisissä suhteissa katsotaan syntyvän missä tahansa seuraavista tapauksista:

- a) todentajan ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän välinen suhde perustuu yhteiseen omistajuuteen, yhteiseen hallintoon, yhteiseen liikkeenjohtoon tai henkilökuntaan, yhteisiin resursseihin, yhteiseen rahoitukseen ja yhteisiin sopimuksiin tai markkinointiin;
- b) toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on saanut 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja konsulttipalveluja tai kyseisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua teknistä apua konsulttielimeltä, teknisen tuen elimeltä tai joltakin muulta organisaatiolta, jolla on suhde todentajaan, ja todentajan puolueettomuus vaarantuu.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan soveltamista varten todentajan puolueettomuuden katsotaan vaarantuvan, jos todentajan ja konsulttielimen, teknisen avun elimen tai toisen organisaation suhde perustuu yhteiseen omistajuuteen, yhteiseen hallintoon, yhteiseen liikkeenjohtoon tai henkilökuntaan, yhteisiin resursseihin, yhteiseen rahoitukseen ja yhteisiin sopimuksiin tai markkinointiin ja myyntipalkkion yhteiseen maksamiseen tai muihin uusien asiakkaiden hankkimiseen.

5. Todentaja ei saa ulkoistaa riippumatonta katselmointia eikä todentamisraportin antamista. Tämän asetuksen soveltamista varten, kun todentamistoimia ulkoistetaan, todentajan on täytettävä liitteessä II tarkoitettun yhdenmukaistetun standardin asiaa koskevat vaatimukset.

Sopimussuhteisten henkilöiden palkkaamista todentamistehtävien suorittamiseksi ei kuitenkaan katsota ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuksi ulkoistamiseksi, jos todentaja palkkatesaan nämä henkilöt täyttää liitteessä II tarkoitettun yhdenmukaistetun standardin asiaa koskevat vaatimukset.

6. Todentajan on luotava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä prosessi, jolla varmistetaan todentajan, todentajan kanssa saman oikeushenkilön osien, muiden 4 kohdassa tarkoitettujen organisaatioiden sekä henkilökunnan ja sopimusluonteisten työntekijöiden jatkuva puolueettomuus ja riippumattomuus. Prosessiin on sisällyttävä järjestelmä, jolla varmistetaan todentajan puolueettomuus ja riippumattomuus ja täytetään liitteessä II tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset.

IV LUKU

AKKREDITOINTI

43 artikla

Akkreditointi

Todentajan, joka antaa todentamisraportin toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle, on oltava akkreditoitu niille liitteessä I mainittujen toimintojen soveltamisaloille, joilla todentaja suorittaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen.

44 artikla

Akkreditoinnin tavoitteet

Akkreditoitujen todentajien akkreditointiprosessin ja valvonnan aikana kunkin kansallisen akkreditointielimen on arvioitava todentajan ja sen todentamistoimia suorittavan henkilökunnan osalta, onko

- a) niillä pätevyys suorittaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentaminen tämän asetuksen mukaisesti;
- b) suorittavatko ne toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen tämän asetuksen mukaisesti;
- c) täyttävätkö ne III luvussa esitetyt vaatimukset.

45 artikla

Akkreditoinnin hakeminen

1. Mikä tahansa oikeushenkilö tai muu oikeussubjekti voi pyytää akkreditointia asetuksen (EY) N:o 765/2008 5 artiklan 1 kohdan ja tämän luvun säännösten mukaisesti.

Pyynnön on sisällettävä tiedot, joita vaaditaan liitteessä III tarkoitettun yhdenmukaistetun standardin perusteella.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi hakijan on ennen 44 artiklassa tarkoitettun arvioinnin alkamista toimitettava kansallisen akkreditointielimen saataville:

- a) kaikki kansallisen akkreditointielimen pyytämät tiedot;
- b) 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin prosesseihin liittyvät menettelyt ja tiedot sekä 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua laadunhallintajärjestelmää koskevat tiedot;
- c) 35 artiklan 2 kohdan a ja b kohdassa tarkoitettujen pätevyyskriteerit, 35 artiklassa tarkoitettujen pätevyysprosessin tulokset sekä muut asian kannalta merkitykselliset tiedot kaikkien todentamistoimiin osallistuvien työntekijöiden pätevydestä;
- d) tiedot prosessista, jolla varmistetaan 42 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu puolueettomuus ja riippumattomuus, mukaan luettuina asian kannalta merkitykselliset tiedot hakijan ja sen työntekijöiden puolueettomuudesta ja riippumattomuudesta;
- e) tiedot teknisistä asiantuntijoista ja keskeisistä työntekijöistä, jotka osallistuvat toiminnanharjoittajan tai ilma-alueksen käyttäjän selvitysten todentamiseen;
- f) järjestelmä ja prosessi, joilla varmistetaan asianmukaiset sisäiset todentamisasiakirjat;
- g) muut 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen asian kannalta merkityksellisten talletettujen tiedostojen tiedot.

46 artikla

Arvioinnin valmistelu

1. Valmistelleessaan 44 artiklassa tarkoitettua arviointia kunakin kansallisen akkreditointielimen on otettava huomioon sen pätevyysalueen monimutkaisuus, jolle hakija hakee akkreditointia, sekä 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen laadunhallintajärjestelmän monimutkaisuus, 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menetelmät ja prosesseja koskevat tiedot sekä maantieteelliset alueet, joilla todentaja suorittaa tai suunnittelee suorittavansa todentamista.

2. Tämän asetuksen soveltamista varten kansallisen akkreditointielimen on täytettävä liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vähimmäisvaatimukset.

47 artikla

Arviointi

1. Jäljempänä 57 artiklassa tarkoitettujen arviointiryhmän on suoritettava vähintään seuraavat toimet 44 artiklassa tarkoitettua arviointia varten:

- a) kaikkien 45 artiklassa tarkoitettujen asian kannalta merkityksellisten asiakirjojen ja talletettujen tietojen tarkastus;

b) käynti hakijan tiloissa, jotta voidaan tarkastaa edustava otos sisäisistä todentamisasiakirjoista ja arvioida hakijan laadunhallintajärjestelmän toteutus ja 40 artiklassa tarkoitettujen menetelmät tai prosessit;

c) toiminnan seuranta edustavasta osasta pätevyysaluetta, jolle akkreditointia on haettu, ja toiminnanharjoittajan tai ilma-alueksen käyttäjän selvityksen todentamiseen osallistuvan hakijan henkilökunnan edustavan määrän suorituskyvystä ja pätevyyydestä sen varmistamiseksi, että henkilökunta toimii tämän asetuksen mukaisesti.

Näiden toimien suorittamisessa arviointiryhmän on täytettävä liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset.

2. Arviointiryhmän on raportoitava tulokset ja poikkeamat hakijalle liitteessä III tarkoitettujen yhdenmukaistetun standardin mukaisesti ja pyydettyä hakijaa reagoimaan raportoituihin tuloksiin ja poikkeamiin kyseisten säännösten mukaisesti.

3. Hakijan on toteutettava korjaavia toimenpiteitä 2 kohdan mukaisesti raportoitujen poikkeamien ratkaisemiseksi ja ilmoitettava arviointiryhmän tuloksia ja poikkeamia koskevissa vastineissaan, mitä toimenpiteitä on toteutettu tai aiotaan toteuttaa kansallisen akkreditointielimen asettamassa aikataulussa havaittujen poikkeamien korjaamiseksi.

4. Kansallisen akkreditointielimen on tarkastettava 3 kohdan mukaisesti toimitettujen tuloksia ja poikkeamia koskevat hakijan vastaukset.

Jos kansallinen akkreditointielin pitää hakijan vastausta riittämättömänä tai tehottomana, kansallisen akkreditointielimen on pyydettyä hakijalta lisätietoja tai -toimia. Kansallinen akkreditointielin voi myös pyytää todisteita toimien tehokkaasta täytäntöönpanosta tai tehdä seuranta-arvioinnin arvioidakseen korjattavien toimien käytännön toimeenpanoa.

48 artikla

Akkreditointipäätös ja akkreditointitodistus

1. Kansallisen akkreditointielimen on otettava huomioon liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset valmistellessaan ja tehdessään päätöstä siitä, olisiko myönnettävä akkreditointi hakijalle, laajennettava akkreditointia tai uusittava akkreditointi.

2. Jos kansallinen akkreditointielin on päättänyt myöntää akkreditoinnin, laajentaa akkreditointia tai pidentää sitä, sen on myönnettävä asiaa koskeva akkreditointitodistus.

Akkreditointitodistuksen on sisällettävä vähintään tiedot, joita vaaditaan liitteessä III tarkoitettujen yhdenmukaistetun standardin perusteella.

Akkreditointitodistus on voimassa enintään viiden vuoden ajan päivästä, jona kansallinen akkreditointielin on myöntänyt akkreditointitodistuksen.

49 artikla

Valvonta

1. Kansallisen akkreditointielimen on suoritettava kunkin sellaisen todentajan vuosittainen valvonta, jolle se on myöntänyt akkreditointitodistuksen.

Valvontaan on kuuluttava vähintään:

a) käynti todentajan toimitiloissa 47 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen toimien suorittamiseksi;

b) toiminnan seuranta henkilökunnan edustavan määrän suorituskyvystä ja pätevydestä 47 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

2. Kansallisen akkreditointielimen on suoritettava todentajan ensimmäinen valvonta 1 kohdan mukaisesti viimeistään 12 kuukauden kuluttua päivästä, jona akkreditointitodistus on myönnetty kyseiselle todentajalle.

3. Kansallisen akkreditointielimen on laadittava kunkin todentajan valvontasuunnitelma tavalla, joka mahdollistaa akkreditoinnin pätevyysaluetta edustavien otosten arvioinnin, liitteessä III tarkoitettuna yhdenmukaistetun standardin mukaisesti.

4. Kansallisen akkreditointielimen on 1 kohdassa tarkoitettua valvonnan tulosten perusteella päätettävä, vahvistaako se akkreditoinnin jatkumisen.

5. Jos todentaja suorittaa todentamisen jossakin toisessa jäsenvaltiossa, todentajan akkreditoitunut akkreditointielin voi pyytää sen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä, jossa todentaminen suoritetaan, suorittamaan valvontatoimet puolestaan ja sen vastuulla.

50 artikla

Uudelleenarviointi

1. Kansallisen akkreditointielimen on ennen akkreditointitodistuksen voimassaolon päättymistä suoritettava sen todentajan uudelleenarviointi, jolle kansallinen akkreditointielin on myöntänyt akkreditointitodistuksen, sen määrittämiseksi, voidaanko kyseisen akkreditointitodistuksen voimassaoloa jatkaa.

2. Kansallisen akkreditointielimen on laadittava suunnitelma kunkin todentajan uudelleenarvioinnista tavalla, jonka avulla on mahdollista arvioida edustavat otokset akkreditoinnin pätevyysalueesta. Kansallisen akkreditointielimen on valvontaa suunnitellessaan ja suorittaessaan täytettävä liitteessä III tarkoitettuna yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset.

51 artikla

Ylimääräinen arviointi

1. Kansallinen akkreditointielin voi tehdä todentajan ylimääräisen arvioinnin milloin tahansa sen varmistamiseksi, että todentaja täyttää tässä asetuksessa esitetyt vaatimukset.

2. Jotta kansallinen akkreditointielin voisi arvioida ylimääräisen arvioinnin tarpeen, todentajan on ilmoitettava kansalliselle akkreditointielimelle viipymättä kaikista sen asemaan tai toimintaan liittyvistä merkittävistä muutoksista, joilla on merkitystä akkreditoinnin kannalta. Merkittäviin muutoksiin kuuluvat liitteessä III tarkoitettuna yhdenmukaistetussa standardissa mainitut muutokset.

52 artikla

Pätevyysalueen laajentaminen

Kansallisen akkreditointielimen on vastatessaan todentajan hakemukseen myönnetyn akkreditoinnin pätevyysalueen laajentamisesta toteutettava tarvittavat toimet sen määrittämiseksi, täyttääkö todentaja 44 artiklassa esitetyt vaatimukset pätevyysalueen laajentamiselle.

53 artikla

Hallinnolliset toimenpiteet

1. Kansallinen akkreditointielin voi peruuttaa väliaikaisesti tai peruuttaa kokonaan akkreditoinnin tai supistaa akkreditointia, jos todentaja ei täytä tämän asetuksen vaatimuksia.

Kansallisen akkreditointielimen on keskeytettävä tai peruutettava akkreditointi tai rajoitettava todentajan akkreditointia, mikäli todentaja sitä pyytää.

Kansallisen akkreditointielimen on luotava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä menettely akkreditoinnin keskeyttämiseksi, akkreditoinnin peruuttamiseksi ja akkreditoinnin pätevyysalueen rajoittamiseksi.

2. Kansallisen akkreditointielimen on keskeytettävä akkreditointi tai rajoitettava sen pätevyysaluetta seuraavissa tapauksissa:

a) todentaja on syyllistynyt tässä asetuksessa esitettyjen vaatimusten vakavaan rikkomiseen;

b) todentaja on jatkuvasti ja toistuvasti jättänyt noudattamatta tässä asetuksessa esitettyjä vaatimuksia;

c) todentaja on rikkonut kansallisen akkreditointielimen muita erityissäätöjä ja -ehtoja.

3. Kansallisen akkreditointielimen on peruutettava akkreditointi, jos:

- a) todentaja ei ole pystynyt korjaamaan seikkoja, jotka olivat syynä päätökselle peruuttaa tilapäisesti akkreditointitodistuksen voimassaolo;
- b) todentajan ylimmän johdon jäsen on todettu syylliseksi petokseen;
- c) todentaja on tarkoituksellisesti antanut vääriä tietoja.

4. Kansallisen akkreditointielimien päätöksestä keskeyttää tai peruuttaa akkreditointi tai rajoittaa sen pätevyysaluetta 2 ja 3 kohdan mukaisesti voidaan valittaa.

Jäsenvaltioiden on luotava menettely muutoksenhakupyynnöiden ratkaisemiseksi.

5. Kansallisen akkreditointielimen päätös peruuttaa tilapäisesti tai kokonaan akkreditointi tai supistaa sen pätevyysaluetta tulee voimaan välittömästi, kun siitä on ilmoitettu todentajalle.

Kansallisen akkreditointielimen on keskeytettävä akkreditointitodistuksen tilapäinen peruutus, kun se on saanut tyydyttävät tiedot ja on vakuuttunut siitä, että todentaja täyttää tämän asetuksen vaatimukset.

V LUKU

AKKREDITOINTIELIMIÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET EU:N PÄÄSTÖKAUPPAJÄRJESTELMÄN AUDITOIJEN AKKREDITOINTIA VARTEN

54 artikla

Kansallinen akkreditointielin

1. Tämän asetuksen mukaiseen akkreditointiin liittyvistä tehtävistä huolehtivat kansalliset akkreditointielimet, jotka nimitetään asetuksen (EY) N:o 765/2008 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Jos jäsenvaltio päättää sallia luonnollisten henkilöiden sertifiointin todentajiksi tämän asetuksen mukaisesti, kyseisten todentajien sertifiointiin liittyvät tehtävät on uskottava jollekin muulle kansalliselle viranomaiselle kuin asetuksen (EY) N:o 765/2008 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille kansalliselle akkreditointielimelle.

3. Jos jäsenvaltio päättää käyttää 2 kohdassa säädettyä mahdollisuutta, sen on varmistettava, että kyseessä oleva kansallinen viranomainen täyttää tämän asetuksen vaatimukset, mukaan lukien 70 artiklassa säädetty vaatimukset, ja sen on toimitettava asetuksen (EY) N:o 765/2008 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tarvittava asiakirjaselvitys.

4. Kansallisen akkreditointielimen on oltava kyseisen asetuksen 14 artiklan mukaan tunnustetun elimen jäsen.

5. Kansallisen akkreditointielimen on hoidettava akkreditointia viranomaistehtävänä ja saatava jäsenvaltion virallinen tunnustus, mikäli viranomaiset eivät suoraan huolehdi akkreditoinnista.

6. Tämän asetuksen soveltamista varten kansallisen akkreditointielimen on hoidettava tehtävänsä liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

55 artikla

Rajat ylittävä akkreditointi

Jos jäsenvaltio ei pidä taloudellisesti järkevänä tai kestäväenä nimittää kansallista akkreditointielintä tai tarjota akkreditointipalveluja direktiivin 2003/87/EY 15 artiklan mukaisesti, sen on turvauduttava jonkin toisen jäsenvaltion kansalliseen akkreditointielimeen.

Kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

56 artikla

Riippumattomuus ja puolueettomuus

1. Kansallisen akkreditointielimen organisaation on oltava sellainen, että turvataan sen täysi riippumattomuus sen arvioimista todentajista ja sen puolueettomuus sen akkreditointitoimien suorittamisessa.

2. Tämän vuoksi kansallinen akkreditointielin ei saa tarjota tai järjestää mitään sellaista toimintaa tai palveluja, joita todentajat tarjoavat, eikä se saa tarjota konsulttipalveluja, omistaa todentajan osakkeita eikä sillä ei saa olla muita taloudellisia tai liikkeenjohdollisia etu yhteyksiä todentajaan.

3. Kansallisen akkreditointielimen rakenne, velvollisuudet ja tehtävät on erotettava selkeästi toimivaltaisen viranomaisen ja muiden kansallisten viranomaisten rakenteesta, velvollisuuksista ja tehtävistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 54 artiklan 2 kohdan soveltamista.

4. Kansallisen akkreditointielimen on tehtävä kaikki lopulliset päätökset, jotka koskevat todentajien akkreditointia.

Kansallinen akkreditointielin voi kuitenkin teettää tiettyjä toimia alihankintana, mikäli noudatetaan liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitettyjä vaatimuksia.

57 artikla

Arviointiryhmä

1. Kansallisen akkreditointielimen on nimitettävä arviointiryhmä kutakin yksittäistä arviointia varten.
2. Arviointiryhmä koostuu pääarvioijasta ja tarvittaessa sopivasta määrästä arvioijia tai teknisiä asiantuntijoita tiettyä akkreditoinnin pätevyysaluetta varten.

Arviointiryhmässä on oltava vähintään yksi henkilö, jolla on tietämys asetuksen (EU) N:o 601/2012 mukaisista pätevyysalueen kannalta merkityksellisistä kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailu- ja raportointinäkökohdista sekä tarvittava pätevyys ja ymmärrys todentamistoimien arvioimiseksi laitoksessa tai ilma-aluksen käyttäjän edustamalla pätevyysalueella, ja ainakin yksi ihminen, jolla on tietämys asiaa koskevasta kansallisesta lainsäädännöstä ja ohjeistuksesta.

58 artikla

Arvioijien pätevyysvaatimukset

1. Arvioijalla on oltava pätevyys suorittaa luvussa IV edellytetyt toimet todentajaa arvioidessaan. Tätä tarkoitusta varten:
 - a) arvioijan on täytettävä asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisessa, liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset;
 - b) arvioijalla on oltava tietämys direktiivistä 2003/87/EY, asetuksesta (EU) N:o 601/2012, tästä asetuksesta, asiaa koskevista standardeista, muusta asiaa koskevasta lainsäädännöstä sekä sovellettavista ohjeista;
 - c) arvioijalla on oltava 37 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua tietojen tarkastamisesta koulutuksen avulla hankittua tietämystä tai mahdollisuus ottaa yhteyttä henkilöön, jolla on tietämystä ja kokemusta kyseisistä tiedoista.
2. Pääarvioijan on täytettävä 1 kohdassa tarkoitettujen pätevyysvaatimukset, hänellä on oltava osoitettu pätevyys johtaa arviointiryhmää ja hänen on vastattava arvioinnin suorittamisesta tämän asetuksen mukaisesti.
3. Sisäisillä arvioijilla ja henkilöillä, jotka tekevät päätökset akkreditoinnin myöntämisestä, laajentamisesta tai uudistamisesta, on 1 kohdassa esitettyjen pätevyysvaatimusten lisäksi oltava riittävästi tietoa ja kokemusta akkreditoinnin arvioimiseksi.

59 artikla

Tekniset asiantuntijat

1. Kansallinen akkreditointielin voi sisällyttää arviointiryhmään teknisiä asiantuntijoita, joilla on jostakin erityisalueesta

yksityiskohtaista tietoa ja kokemusta, jota tarvitaan pääarvioijan tai arvioijan tukemiseen arviointitehtävän suorittamisessa.

2. Teknisellä asiantuntijalla on oltava pätevyys, jota tarvitaan pääarvioijan ja arvioijan tukemiseen tehokkaasti sen aiheen osalta, jota varten hänen tietämystään ja asiantuntemustaan on ky-sytty. Lisäksi teknisellä asiantuntijalla on:
 - a) oltava tietämys direktiivistä 2003/87/EY, asetuksesta (EU) N:o 601/2012, tästä asetuksesta, asiaa koskevista standardeista ja muusta asiaa koskevasta lainsäädännöstä sekä sovellettavista ohjeista;
 - b) oltava riittävä ymmärrys todentamistoimista.
3. Teknisen asiantuntijan on suoritettava tietyt tehtävät ky-seessä olevan arviointiryhmän pääarvioijan ohjauksessa ja tämän täydellä vastuulla.

60 artikla

Menettelyt

Kansallisen akkreditointielimen on noudatettava asetuksen (EY) No 765/2008 8 artiklan mukaisesti asetettuja vaatimuksia.

61 artikla

Valitukset

Jos kansallinen akkreditointielin saa todentajaa koskevan valituksen toimivaltaiselta viranomaiselta, toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä tai muilta asiaan liittyviltä tahoilta, kansallisen akkreditointielimen on kohtuullisen ajan kuluessa:

- a) päätettävä valituksen aiheellisuudesta;
- b) varmistettava, että kyseessä olevalle todentajalle annetaan mahdollisuus toimittaa huomautuksensa;
- c) toteutettava asianmukaiset toimet valituksen käsittelemiseksi;
- d) kirjattava valitus ja toteutetut toimet; sekä
- e) vastattava valituksen tekijälle.

62 artikla

Tiedostot ja dokumentointi

Kansallisen akkreditointielimen on säilytettävä tiedot kustakin akkreditointiprosessiin osallistuvasta henkilöstä. Näiden on sisällettävä tiedot henkilön päteyttämisestä, koulutuksesta, koke-muksesta, puolueettomuudesta ja pätevydestä, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen noudattamisen osoittamiseksi.

63 artikla

Tiedon saanti ja luottamuksellisuus

1. Kansallisen akkreditointielimen on säännöllisesti asetettava julkisesti saataville ja päivitettävä akkreditointitoimiensa yhteydessä saamansa tiedot.

2. Kansallisen akkreditointielimen on tehtävä asetuksen (EY) N:o 765/2008 28 artiklan 4 kohdan mukaisesti riittävät järjestelyt saamiensa tietojen luottamuksellisuuden turvaamiseksi.

64 artikla

Vertaisarviointi

1. Kansallisista akkreditointielimistä on tehtävä säännöllisesti vertaisarviointi.

Vertaisarvioinnin on oltava asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen järjestämä.

2. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on sovellettava asianmukaisia vertaisarviointikriteereitä ja toteutettava tehokas ja riippumaton vertaisarviointiprosessi sen arvioimiseksi, onko

a) vertaisarvioinnin kohteena oleva kansallinen akkreditointielin suorittanut akkreditointitoimet IV luvun mukaisesti;

b) vertaisarvioinnin kohteena oleva kansallinen akkreditointielin täyttänyt tässä luvussa esitetyt vaatimukset.

Kriteerien on sisällettävä vertaisarvioijien ja vertaisarviointiryhmien pätevyysvaatimukset, jotka koskevat nimenomaan direktiivin 2003/87/EY mukaisesti perustettua kasvihuonekaasujen päästökaupan järjestelmää.

3. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on julkistettava ja annettava tiedoksi kansallisen akkreditointielimen vertaisarvioinnin tulokset komissiolle, jäsenvaltioissa kansallisista akkreditointielimistä vastaaville kansallisille viranomaisille sekä jäsenvaltioiden toimivaltaiselle viranomaiselle tai 69 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle jäsenvaltion keskuspiisteelle.

4. Jos kansallinen akkreditointielin on onnistuneesti läpäissyt asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla tunnustetun elimen järjestämän vertaisarvioinnin ennen tämän asetuksen voimaantuloa, kyseisestä kansallisesta akkreditointielimestä ei poikkeuksellisesti tarvitse tehdä uutta vertaisarviointia tämän asetuksen voimaantulon jälkeen, mikäli se voi osoittaa, että tätä asetusta on noudatettu, tämän kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

Tätä varten kyseessä olevan kansallisen akkreditointielimen on toimitettava hakemus ja tarvittavat asiakirjat asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla tunnustetulle elimelle.

Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on päätettävä, ovatko edellytykset poikkeuksen myöntämiselle täyttyneet.

Poikkeusta on sovellettava ajaksi, joka ei ylitä kolmea vuotta päivästä, jona päätöstä koskeva ilmoitus on annettu kansalliselle akkreditointielimelle.

5. Kansallisella viranomaisella, jolle on 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti uskottu tehtävät luonnollisten henkilöiden sertifiointiksi todentajiksi tämän asetuksen mukaisesti, on oltava sama uskottavuuden taso kuin niillä kansallisilla akkreditointielimillä, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet vertaisarvioinnin.

Tätä varten kyseessä olevan jäsenvaltion on välittömästi niiden päätösten jälkeen, joilla myönnetään kansalliselle viranomaiselle lupa sertifiointiin, toimitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikki asiaan liittyvät asiakirjatodisteet. Mikään kansallinen viranomainen ei saa sertifioida todentajia tämän asetuksen soveltamiseksi ennen kuin kyseessä oleva jäsenvaltio toimittaa kyseiset asiakirjatodisteet.

Kyseessä olevan jäsenvaltion on määräajoin tarkistettava kansallisen viranomaisen toiminta sen varmistamiseksi, että sillä on edelleen edellä mainittu uskottavuuden taso, ja ilmoitettava asiasta komissiolle.

65 artikla

Korjaavat toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on seurattava säännöllisesti kansallisia akkreditointielimiään sen varmistamiseksi, että ne täyttävät jatkuvasti tässä asetuksessa asetetut vaatimukset, ottaen huomioon 64 artiklan mukaisesti suoritetun vertaisarvioinnin tulokset.

2. Jos kansallinen akkreditointielin ei täytä tämän asetuksen vaatimuksia tai ei noudata tämän asetuksen mukaisia velvoitteita, kyseessä olevan jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat korjaavat toimenpiteet tai varmistettava, että korjaavat toimenpiteet toteutetaan, ja tiedotettava asiasta komissiolle.

66 artikla

Todentajien vastavuoroinen tunnustaminen

1. Jäsenvaltioiden on tunnustettava niiden kansallisten akkreditointielinten tuottamien palvelujen vastaavuus, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet vertaisarvioinnin. Jäsenvaltioiden on siten hyväksyttävä näiden kansallisten akkreditointielinten akkreditoimien todentajien akkreditointitodistukset ja hyväksyttävä näiden todentajien oikeus suorittaa todentamista akkreditoinnin pätevyysalueellaan.

2. Mikäli kansallinen akkreditointielin ei ole läpäissyt vertaisarviointiprosessia kokonaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä, jäsenvaltioiden on hyväksyttävä kyseisen kansallisen akkreditointielimen akkreditoimien todentajien todistukset sillä edellytyksellä, että asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla tunnustettu elin on aloittanut kyseisen kansallisen akkreditointielimen vertaisarvioinnin eikä se ole havainnut kansallisessa akkreditointielimessä poikkeamia tähän asetukseen nähden.

3. Jos todentajien sertifiointin suorittaa 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kansallinen viranomainen, jäsenvaltioiden on hyväksyttävä näiden viranomaisien myöntämä todistus ja hyväksyttävä sertifiointujen todentajien oikeus suorittaa todentamista sertifioidulla alueella.

67 artikla

Tuotettujen palvelujen seuranta

Mikäli jäsenvaltio on havainnut direktiivin 2006/123/EY 31 artiklan 4 kohdan mukaisesti suoritettujen tarkastusten aikana, että todentaja ei noudata tätä asetusta, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai kansallisen akkreditointielimen on ilmoitettava asiasta todentajan akkreditoineelle kansalliselle akkreditointielimelle.

Kansallisen akkreditointielimen, joka on akkreditoitunut todentajan, on katsottava toimitettujen tiedot tämän asetuksen 61 artiklan mukaisesti valitukseksi ja toteutettava asianmukaiset toimet sekä vastattava toimivaltaiselle viranomaiselle tai kansalliselle akkreditointielimelle tämän asetuksen 72 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

68 artikla

Sähköinen tietojenvaihto ja automaattisten järjestelmien käyttö

1. Jäsenvaltiot voivat pyytää todentajia käyttämään sähköisiä vakiolomakkeita tai erityisiä tiedostomuotoja asetuksen (EU) N:o 601/2012 74 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Sähköiset vakiolomakkeet tai tiedostomuotojen eritelmät voidaan asettaa saataville todentamisraportin toimittamista varten sekä muuntotyypistä toiminnanharjoittajan, ilma-alueksen käyttäjän, todentajan, toimivaltaisen viranomaisen ja kansallisen akkreditointielimen välistä tiedonvaihtoa asetuksen (EU) N:o 601/2012 74 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

VI LUKU

TIEDONVAIHTO

69 artikla

Tiedonvaihto ja keskuspiest

1. Jäsenvaltioiden on luotava tehokas tarkoituksenmukaisten tietojen vaihto ja tehokas yhteistyö kansallisen akkreditointielimen, tai tarvittaessa sen toimivaltaisen viranomaisen välille, jolle on uskottu todentajien sertifiointi, ja toimivaltaisen viranomaisen välille.

2. Jos jossakin jäsenvaltiossa nimetään useampi kuin yksi toimivaltaisen viranomaisen direktiivin 2003/87/EY 18 artiklan mukaisesti, jäsenvaltion on valtuutettava yksi näistä toimivaltaisista viranomaisista toimimaan keskuspiestienä tietojenvaihtoa, 1 kohdassa tarkoitettujen yhteistyön koordinoimista ja tässä luvussa tarkoitettuja toimia varten.

70 artikla

Akkreditoinnin työohjelma ja hallinnollinen raportti

1. Kansallisen akkreditointielimen on kunkin vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä saatettava akkreditoinnin työohjelma kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen saataville; työohjelman on sisällettävä luettelo kyseisen kansallisen akkreditointielimen akkreditoimista todentajista, jotka ovat ilmoittaneet 76 artiklan mukaisesti, että ne aikovat suorittaa todentamisia kyseisissä jäsenvaltioissa. Akkreditoinnin työohjelman on sisällettävä kunkin todentajan osalta ainakin seuraavat tiedot:

- todentamisen suunniteltu aika ja paikka;
- tiedot toimista, jotka kansallinen akkreditointielin on suunnitellut kyseistä todentajaa varten, erityisesti valvonta- ja uudelleenarviointitoimet;
- päivämäärät suunnitelluille todennuksen seurannoille, jotka kansallinen akkreditointielin suorittaa todentajaa arvioidakseen, mukaan luettuina niiden toiminnanharjoittajien tai ilma-alueksen käyttäjien yhteystiedot, joiden luona käydään toiminnan seurantarastustusten aikana;
- tiedot siitä, onko kansallinen akkreditointielin pyytänyt sen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä, jossa todentaja suorittaa todentamista, suorittamaan valvontatoimia.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on sen jälkeen, kun akkreditoinnin työohjelma on toimitettu 1 kohdan mukaisesti, toimitettava kansalliselle akkreditointielimelle kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot, erityisesti mahdollinen sovellettava kansallinen lainsäädäntö tai ohjeet.

3. Kansallisen akkreditointielimen on saatettava kunkin vuoden 1 päivään kesäkuuta mennessä hallinnollinen raportti toimivaltaisen viranomaisen saataville. Hallinnollisen raportin on sisällettävä kunkin tämän akkreditointielimen akkreditoiman elimen akkreditoiman todentajan osalta seuraavat tiedot:

- kyseisen kansallisen akkreditointielimen hiljattain akkreditoimien todentajien akkreditointitiedot, mukaan luettuna näiden todentajien akkreditoinnin pätevyysalue;
- näiden todentajien akkreditoinnin pätevyysalueen muutokset;
- kansallisen akkreditointielimen suorittamien valvonta- ja uudelleenarviointitoimien yhteenvedetyt tulokset;

- d) suoritettujen ylimääräisten arviointien yhteenvedetyt tulokset, mukaan luettuina syyt kyseisten ylimääräisten arviointien käynnistämiseksi;
- e) mahdolliset edellisen hallinnollisen raportin jälkeen todentajasta tehdyt valitukset ja kansallisen akkreditointielimen suorittamat toimet.

71 artikla

Hallinnollisia toimenpiteitä koskeva tietojenvaihto

Jos kansallinen akkreditointielin on asettanut todentajalle 53 artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia toimenpiteitä tai akkreditoinnin keskeyttäminen on päättynyt tai muutoksenhakua koskevalla päätöksellä on kumottu kansallisen akkreditointielimen päätös asettaa 53 artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia toimenpiteitä, kansallisen akkreditointielimen on ilmoitettava asiasta seuraaville tahoille:

- a) sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa todentaja on akkreditoitu;
- b) kunkin sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ja kansallinen akkreditointielin, jossa todentaja suorittaa todentamista.

72 artikla

Toimivaltaisen viranomaisen tietojenvaihto

1. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa todentaja suorittaa todentamista, on ilmoitettava vuosittain todentajan akkreditoineelle kansalliselle akkreditointielimelle vähintään seuraavat:

- a) toiminnanharjoittajan ja ilma-aluksen käyttäjän selvityksen tarkistamisen asiaankuuluvat tulokset, erityisesti jos on havaittu poikkeamia, joissa todentaja ei ole noudattanut tätä asetusta;
- b) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tarkastuksen tulokset, jos näillä tuloksilla on merkitystä kansalliselle akkreditointielimelle todentajan akkreditoinnin ja valvonnan osalta tai jos nämä tulokset sisältävät havaintoja poikkeamista, joissa todentaja ei ole noudattanut tätä asetusta;
- c) kyseessä olevan todentajan sisäisten todentamisasiakirjojen arvioinnin tulokset, jos toimivaltainen viranomainen on arvioinut sisäiset todentamisasiakirjat 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- d) toimivaltaisen viranomaisen kyseisestä todentajasta saamat valitukset.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettut tiedot sisältävät todisteita siitä, että toimivaltainen viranomainen on havainnut tapauksia, joissa

todentaja ei ole noudattanut tätä asetusta, kansallisen akkreditointielimen on katsottava tämä 61 artiklan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen tekemäksi todentajaa koskevaksi valitukseksi.

Kansallisen akkreditointielimen on toteutettava asianmukaiset toimet näiden tietojen käsittelemiseksi ja vastattava toimivaltaiselle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta. Kansallisen akkreditointielimen on ilmoitettava vastauksessaan toimivaltaiselle viranomaiselle toteuttamistaan toimista ja tarvittaessa todentajalle asetetuista hallinnollisista toimenpiteistä.

73 artikla

Valvontaa koskeva tietojenvaihto

1. Jos sen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä, jossa todentaja suorittaa todentamista, on pyydetty 49 artiklan 5 kohdan mukaisesti suorittamaan valvontatoimia, kyseisen kansallisen akkreditointielimen on raportoitava tuloksista sille kansalliselle akkreditointielimelle, joka on akkreditoinut todentajan, ellei molempien kansallisten akkreditointielinten välillä ole muuta sovittu.

2. Kansallisen akkreditointielimen, joka on akkreditoinut todentajan, on otettava 1 kohdassa tarkoitettut tulokset huomioon arvioidessaan, täyttääkö todentaja tämän asetuksen vaatimukset.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitetuissa tuloksissa on todisteita siitä, että todentaja ei noudata tätä asetusta, todentajan akkreditoineen kansallisen akkreditointielimen on toteutettava asianmukaiset toimet tämän asetuksen mukaisesti ja ilmoitettava valvontatoimet suorittaneelle kansalliselle akkreditointielimelle:

- a) mitä toimia todentajan akkreditoinut kansallinen akkreditointielin on toteuttanut;
- b) tarvittaessa kuinka todentaja on ratkaissut tulokset;
- c) tarvittaessa mitä hallinnollisia toimenpiteitä todentajalle on asetettu.

74 artikla

Tietojenvaihto siihen jäsenvaltioon, johon todentaja on sijoittautunut

Mikäli todentajalle on myöntänyt akkreditoinnin kansallinen akkreditointielin jossakin toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, johon todentaja on sijoittautunut, akkreditoinnin työohjelma ja 70 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen raportti sekä 71 artiklassa tarkoitettut tiedot on toimitettava myös sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, johon todentaja on sijoittautunut.

75 artikla

Akkreditoitujen todentajien tietokannat

1. Kansallisten akkreditointielinten tai tarvittaessa 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kansallisten viranomaisten on perustettava tietokanta ja hallinnoitava sitä ja myönnettävä muille kansallisille akkreditointielimille, kansallisille viranomaisille, todentajille, toiminnanharjoittajille, ilma-aluksen käyttäjille ja toimivaltaisille viranomaisille pääsy tähän tietokantaan.

Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnus-
tetun elimen on helpotettava ja yhdenmukaistettava pääsyä tietokantoihin, jotta voidaan mahdollistaa toimiva ja kustannus-
tehokas viestintä kansallisten akkreditointielinten, kansallisten viranomaisten, todentajien, toiminnanharjoittajien, ilma-aluksen käyttäjien ja toimivaltaisten viranomaisten välillä, ja se voi koota tietokannat yhdeksi keskitetyksi tietokannaksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa tietokannassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- a) kunkin kyseisen kansallisen akkreditointielimen akkreditoiman todentajan nimi ja osoite;
- b) jäsenvaltiot, joissa todentaja suorittaa todentamista;
- c) kunkin todentajan akkreditoinnin pätevyysalue;
- d) päivämäärä, jona akkreditointi on myönnetty sekä akkreditoinnin voimassaolon päättymispäivä;
- e) mahdolliset tiedot siitä, mitä hallinnollisia toimenpiteitä todentajalle on asetettu.

Tietojen on oltava julkisesti saatavilla.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 21 päivänä kesäkuuta 2012.

76 artikla

Todentajien ilmoitukset

1. Jotta kansallinen akkreditointielin voi laatia 70 artiklassa tarkoitettua akkreditoinnin työohjelman ja hallinnollisen raportin, todentajan on ilmoitettava kunkin vuoden 15 päivään marraskuuta mennessä kyseisen todentajan akkreditoineelle kansalliselle akkreditointielimelle seuraavat tiedot:

- a) suunniteltu aika ja paikka todentamisille, jotka todentajan on määrä suorittaa;
- b) niiden toiminnanharjoittajien tai ilma-aluksen käyttäjien osoitteet ja yhteystiedot, joiden päästö- tai tonnikilometriselvityksiä todentaminen koskee.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on tullut muutoksia, todentajan on ilmoitettava kansalliselle akkreditointielimelle niistä kansallisen akkreditointielimen kanssa sovitussa määräajassa.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

77 artikla

Siirtymäsäännökset

Ennen 1 päivää tammikuuta 2013 aiheutuvat päästöt ja tilanteen mukaan toimintatiedot on todennettava päätöksessä 2007/589/EY ⁽¹⁾ asetettujen vaatimusten mukaisesti.

78 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2013.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

⁽¹⁾ EUVL L 229, 31.8.2007, s. 1.

LIITE I

Todentajien akkreditoinnin pätevyysalue

Todentajien akkreditoinnin pätevyysalue ilmoitetaan akkreditointitodistuksessa käyttäen seuraavia direktiivin 2003/87/EY liitteeseen I perustuvia toimintoryhmiä ja muita direktiivin 2003/87/EY 10 a ja 24 artiklan mukaisia toimintoja. Kyseisiä säännöksiä sovelletaan samalla tavalla myös todentajiin, jotka kansallinen viranomaisen sertifioi tämän asetuksen 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Toimintojen ryhmän nro	Akkreditoinnin pätevyysalue
1a	Polttoaineiden poltto laitoksissa, kun käytetään ainoastaan kaupallisia peruspolttoaineita, sellaisina kuin ne on määritetty asetuksessa (EU) N:o 601/2012, tai kun käytetään maakaasua luokan A tai B laitoksissa
1b	Polttoaineiden poltto laitoksissa, ilman rajoituksia
2	Mineraaliöljyn jalostaminen
3	— Koksen tuotanto — Metallimalmien (mukaan lukien sulfidimalmit) pasutus tai sintraus, pelletointi mukaan lukien — Raakaraudan ja teräksen tuotanto (primääri- tai sekundäärisulatus), mukaan lukien jatkuva valu
4	— Rautametallien tuotanto tai jalostus (rautaseokset mukaan luettuina) — Alumiinin primäärituotanto — Muiden kuin rautametallien tuotanto tai jalostus, mukaan luettuina seokset
5	Alumiinin primäärituotanto (CO ₂ - ja PFC-päästöt)
6	— Sementtiklinkkerin tuotanto — Kalkin tuotanto tai dolomiitin tai magnesiitin kalsinointi — Lasin valmistus, mukaan lukien lasikuidut — Keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla — Eristysmateriaalin valmistus mineraalivillasta — Kipsin kuivaus tai kalsinointi tai kipsilevyjen ja muiden kipsituotteiden valmistus
7	— Massan valmistus puusta tai muista kuitumateriaaleista — Paperin tai kartongin valmistus
8	— Hiilimustan tuotanto — Ammoniakin tuotanto — Suurissa erissä tuotettavien orgaanisten kemian kemikaalien tuotanto, jossa käytetään krakkausta, reformointia, osittaista tai täydellistä hapetusta tai vastaavia menetelmiä — Vetykaasun (H ₂) ja synteetikaasun tuotanto, jossa käytetään reformointia tai osittaista hapetusta — Kalsinoidun soodan (Na ₂ CO ₃) ja natriumbikarbonaatin (NaHCO ₃) tuotanto
9	— Typpihapon tuotanto (CO ₂ - ja N ₂ O-päästöt) — Adipiinihapon tuotanto (CO ₂ - ja N ₂ O-päästöt) — Glyksaali- ja glyksyylihapon tuotanto (CO ₂ - ja N ₂ O-päästöt) — Kaprolaktaamin tuotanto
10	— Kasvihuonekaasujen talteenotto tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laitoksista niiden kuljettamiseksi ja geologiseksi varastoinniseksi direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallittuun varastointipaikkaan — Kasvihuonekaasujen kuljettaminen putkistojen kautta geologista varastointia varten direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallittuun varastointipaikkaan
11	Kasvihuonekaasujen geologinen varastointi direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallitussa varastointipaikassa
12	Ilmailutoiminnot (päästöt ja tonnikilometritiedot)

Toimintojen ryhmän nro	Akkreditoinnin pätevyysalue
98	Muut direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan mukaiset toiminnot
99	Muut jäsenvaltion direktiivin 2003/87/EY 24 artiklan nojalla sisällyttämät toiminnot, jotka määritetään yksityiskohtaisesti akkreditointitodistuksessa

*LIITE II***Todentajia koskevat vaatimukset**

Todentajia koskevien vaatimusten osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista yhdenmukaistettua standardia, joka koskee kasvihuonekaasujen validointi- ja todentamiselimiä koskevia akkreditointiin tai muuhun tunnustamiseen tarvittavia vaatimuksia. Edellä 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut menettelyt, prosessit ja järjestelyt ovat seuraavat:

- a) prosessi ja politiikka, joiden mukaan viestitään toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän ja muiden asiaan liittyvien tahojen kanssa;
- b) riittävät järjestelyt hankittujen tietojen luottamuksellisuuden varmistamiseksi;
- c) prosessi muutoksenhakujen käsittelemiseksi;
- d) prosessi valitusten käsittelemiseksi (mukaan luettuna alustava aikataulu);
- e) prosessi, jonka mukaan annetaan tarkistettu todentamisraportti, jos todentamisraportissa tai toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä on havaittu virhe sen jälkeen, kun todentaja on toimittanut todentamisraportin toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle toimitettavaksi edelleen toimivaltaiselle viranomaiselle;
- f) menetelmä tai prosessi todentamistoimen ulkoistamiseksi muille organisaatioille.

*LIITE III***Akkreditointiprosessin vähimmäisvaatimukset ja akkreditointielimiä koskevat vaatimukset**

Akkreditointia koskevien vähimmäisvaatimusten ja akkreditointielimiä koskevien vaatimusten osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista yhdenmukaistettua standardia, joka koskee vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia akkreditoitaville laitoksille asetettuja yleisiä vaatimuksia.